

LETNO POROČILO 2012

Poslovno poročilo - muzeji

1. Splošni del

Predstavitev javnega zavoda	
Naziv muzeja:	Narodni muzej Slovenije
Skrajšan naziv:	NMS
Naslov:	Prešernova 20, 1000 Ljubljana
Matična številka:	5055482
Davčna številka:	SI70031568
Številka podračuna pri UJP:	01100-6030376737
E-pošta:	info@nms.si
Spletna stran:	www.nms.si
Telefon:	2414400
Mobilni telefon direktorice:	041 767 363
Direktorica:	mag. Barbara Ravnik
Vrsta muzeja po ustanovitvenem aktu:	zgodovinski muzej

Predstavitev javnega zavoda

Opis sedanjega položaja
Narodni muzej Slovenije je javni zavod, katerega ustanovitelj je Republika Slovenija (sklep o ustanovitvi javnega zavoda Narodni muzej Slovenije - Uradni list RS, št. 60/2003, spremembe in dopolnitve – Uradni list RS, št. 37/08 in 10/09). Sedež Narodnega muzeja Slovenije je že 120 let v historični stavbi na Prešernovi 20, v kateri še vedno deluje tudi Prirodoslovni muzej Slovenije. Šele po preselitvi PMS bo mogoče v celoti sanirati stavbo na Prešernovi ter jo posodobiti v skladu s sodobnimi muzejskimi načeli. NMS je konec leta 2007 pridobil nove depojske prostore ter prostore za študijske zbirke gradiva OZUU na Metelkovi, v katerih je jeseni 2008 odprl ogledne zbirke uporabne umetnosti. To je nedvomno zgodovinska pridobitev za nacionalno muzejsko institucijo ter pomemben mejnik v njegovi zgodovini. V upravljanju ima tudi grad Snežnik, ki ga je junija 2008 odprl za javnost. Na Blejskem gradu je v letu 2004 postavil novo stalno razstavo o zgodovini gradu in širšega prostora, na Hrušici pa ima v prostorih »stare pošte« muzejsko sobo s prikazom izsledkov raziskovanja znamenitih kraških zapor oziroma antične postojanke Ad Pirum.

Predstavitev vodstva	
Mag. Barbara Ravnik Miroslav Vute	direktorica z mandatom do 15. 7. 2015 pomočnik direktorice
Marija Jaklič	glavna računovodkinja
Vodje matičnih strokovnih oddelkov:	
Blaženka First	vodja Grafičnega kabineta
dr. Alenka Miškec	vodja Numizmatičnega kabineta
dr. Anja Dular	vodja Knjižnice
dr. Janka Istenič	vodja Oddelka za arheologijo
mag. Darko Knez	vodja Oddelka za zgodovino in uporabno umetnost
mag. Gorazd Lemajič	vodja Oddelka za konservatorstvo-restavracijsko

Predstavitev organov javnega zavoda

Svet NMS:

dr. Peter Vodopivec	predsednik
mag. Darko Knez	namestnik predsednika
dr. Vesna Čopič	članica
dr. Andrej Gaspari	član
Matjaž Hanžek	član

Strokovni svet NMS:

dr. Stane Granda	predsednik
dr. Irena Lazar	namestnica predsednika
dr. Stanko Kokole	član
dr. Andrej Smrekar	član
dr. Peter Turk	član
Tomaž Lauko	član

Predstavitev dejavnosti

Narodni muzej Slovenije je zgodovinski muzej, ki na temelju poslanstva ohranja, proučuje in predstavlja materialno in nematerialno kulturno dediščino s področja kulturne zgodovine slovenskega etničnega prostora starejših in novejših obdobj. Svoje poslanstvo utemljuje na podlagi arheološke, zgodovinske, umetnostne zbirke, zbirke uporabne umetnosti in numizmatične zbirke, ki jih dopolnjuje na osnovi zbiralne politike. Temeljna dejavnost muzeja je tudi konserviranje-restavriranje premične kulturne dediščine.

Obseg delovanja

V okviru javne službe Narodni muzej Slovenije izvaja zlasti (tukaj navajamo le nekatere najpomembnejše od številnih nalog iz sklepa o ustanovitvi) naslednje dejavnosti:

- evidentiranje, dokumentiranje, inventariziranje in raziskovanje kulturne dediščine na podlagi zbiralne politike in poslanstva muzeja,
- varovanje in hramba zbirk ter njihovo dopolnjevanje,
- matične naloge,
- razstavna dejavnost,
- restavratorska konservatorska dejavnost,
- dejavnost javne knjižnice,
- izdajateljska dejavnost.

Muzej pogodbeno skrbi tudi za muzejsko dejavnost na Blejskem gradu in na gradu Snežnik. Na osnovi pogodbe z Ministrstvom za kulturo deluje v njegovem okviru Služba za premično dediščino in muzeje.

2. Posebni del – poročilo o izvedbi programa

I. SKLOP

1. Evidentiranje	skupaj do 31.12.2012	od tega v letu 2012
Skupno število evidentiranih predmetov	274.269	3.524
Število evidentiranih zaokroženih zbirk na terenu	371	36
Število pridobljenega gradiva (ali zaokroženih enot)	trajno hranjenje	104.801
	začasno hranjenje	682
Število predmetov, ki jih muzej trajno hrani, vendar še niso inventarizirani Oddelek za arheologijo hrani tudi predmete, ki jih ni smiselno inventarizirati in niso upoštevani.	33.759	stanje 31.12.2012 31.652

2. Dokumentiranje – število inventariziranih predmetov (število predmetov vpisanih v inventarno knjigo)

Število vseh predmetov premične kulturne dediščine, ki so vpisani v inventarno knjigo muzeja (do 31.12.2011): **253.956** predmetov

Vrsta zbirke	skupaj do 31.12.2012		od tega v letu 2012	
	klasično	od tega digitalno	klasično	od tega digitalno
Umetnostnozgodovinska (Grafični kabinet)	7.063	28.625	0	148
Arheološka	75.810	72.297	0	1.204
Zgodovinska in zbirka uporabne umetnosti	42.382	42.382	935	935
Numizmatična		82.791		1.022
SKUPAJ	125.255	226.095	935	3.309

2.1. Digitalizacija zbirk kulturnih vsebin

Navodilo:

- Digitalizacija: prenos analognih, torej „klasičnih“ oblik podatkov v digitalno obliko (skeniranje klasičnega slikovnega materiala - slike, risbe ipd.; klasične fotografije, diapozitivi in negativni; načrti; dokumenti); sem se lahko vključi tudi digitalno fotografiranje v okviru različnih faz muzejskega dela (dokumentacija; restavratorsko/konservatorski posegi; idr.), izdelavo digitalnih video in avdio posnetkov, 3D modelov ipd.
- Inventarizacija: vnašanje podatkov o predmetih (in drugih oblikah kulturne dediščine) v podatkovne zbirke) opisovanje posameznih predmetov v okviru posebnih programskih podatkovnih zbirk (npr. Fundus, Numiz, ...) ali splošno namenskih programov (npr. Word, Excel, ...)

Digitalizacija

Tip digitalnega zapisa	realizacija števila enot v letu 2012
skenogrami	12.613
fotografije	18.767
video posnetki (v urah)	21 minut
Skupno število predstavljenih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja (vključno s	

podatki o predmetu) do 31.12.2011	188
Število na novo predstavljenih inventariziranih predmetov na spletni strani muzeja (vključno s podatki o predmetu) v letu 2012	108
Število digitaliziranih enot objavljenih v <i>Europeani</i> do 31. 12. 2012	505

Stroški digitalizacije in inventarizacije v 2011	Financer MK (v EUR)	Drugi viri (v EUR)	SKUPAJ (v EUR)
1. Nakup opreme			
<i>vpišejo se realizirani nakupi nujne rač. opreme programska oprema</i>	16.522	6.995	23.517
SKUPAJ	16.522	6.995	23.517
2. Stroški dela			
digitalizacija numizmatičnega gradiva (izvajalec: Kino Svečina)	11.143		11.143
oblikovanje predloge in digitalizacija trdnjeve Ad Pirum		2.480	2.480
SKUPAJ	11.143	2.480	13.623
3. Licence oz. pogodbe za posodabljanje in vzdrževanje programov			
programi za inventarizacijo: Fundus, Matrica , Numiz, Patina, Situla (izvajalec: Logon d.o.o.)	44.748		44.748
Licenčni programi in vzdrževanje: BesAna (Amebis), antivirusni program NOD 32 (E-Set), Vasco	18.515		18.515
SKUPAJ	63.263		65.743
SKUPAJ 1. in 2. in 3.	90.928	9.475	100.403

3. Konserviranje in restavriranje		v letu 2012
Število konserviranih muzejskih predmetov:	za lastno zbirko	1.650
	v drugih delavnicah	
	SKUPAJ	1.650
Število restavriranih (prepariranih) muzejskih predmetov	za lastno zbirko	1.000
	za druge naročnike	
	SKUPAJ	1.000
	v drugih delavnicah	

4. Proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2011

	<i>Področje</i>	<i>Naslov</i>	<i>Nosilec</i>	<i>Naziv sodelujoče institucije</i>
1	Arheologija	PArSJAd	dr. Andreja Breznik,	ZVKD, Univerza na Primorskem
2		Premična kulturna dediščina: arheološke in arheometrične raziskave	dr. Janka Istenič	Univerza v Ljubljani
3		Družbena razslojenost in kulturne identitete v železni dobi na ozemlju Slovenije	dr. Peter Turk	Inštitut za arheologijo ZRC SAZU
4	Arheološke, arheometrične in metalurške raziskave v arheologiji	Premična kulturna dediščina: arheološke in arheometrične raziskave	dr. Janka Istenič	- Inštitut Jožef Stefan - Univerza v Ljubljani, Fakulteta za matematiko in fiziko - Inštitut za arheologijo ZRC SAZU
*	Muzeologija	Mala šola muzologije	dr. Alenka Miškec	Zaradi tematike, ki se ni dotikala njenega dela, se predlagateljica dogodka ni udeležila
5		XVI. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: udeležba s predavanjem, Obrada kulturne baštine s aspekta muzeja, arhiva i knjižnica	mag. Darko Knez	(Poreč, 28. – 30 11. 2012)
6	Numizmatika	Korpus antičnih novčnih najdb Slovenije VI	mag. Andrej Šemrov, predgovor dr. Peter Kos	Die Fundmünzen der römischen Zeit in Slowenien. Bd. 6,
*	Numizmatika	Korpus antičnih novčnih najdb Slovenije VII		zaradi premajhnega števila gradiva je objava preložena na leto 2013
7	Umetnostna zgodovina	. <i>V škofovskem ornatu pred fotografskim objektivom - fotografski portreti ljubljanskih škofov</i> . <i>Vrt ob nadškofijskem dvorcu v Goričanah - njegova podoba in pomen skozi č</i>	Blaženka First mag. Darija Mavrič Čeh	<i>objavljeno v zborniku: Predmet kot reprezentanca. Okus, ugled, moč</i>
*		Vrtovi na Goriškem	mag. Darija Mavrič Čeh	besedilo je v večji meri pripravljeno za tisk
*		raziskovanje Valvasorjevega opusa	Blaženka First mag. Darija Mavrič Čeh	poteka v okviru dolgoročnega sodelovanja z JZ Bogenšperk
8		gradivo, ki ga hranijo druge inštitucije in zasebne zbirke	Blaženka First mag. Darija Mavrič Čeh	del rednega raziskovalnega dela
9	Zgodovinopisje	Egipt v zbirkah Kranjskega deželnega muzeja	Tomislav Kajfež, mag.	V sodelovanju z dr. Markom Frelihom, SEM
10		Vitez, dama, zmaj: zapuščina srednjeveških bojevnikov	dr. Tomaž Lazar, mag. Tomaž Nabergoj	PM Ptuj Ormož, PM Maribor, PM Celje, GM Nova Gorica, NM Postojna, GM Kranj, MGML, KHM Dunaj, Albert-Ludwigs-Universität, Freiburg

11		Predmet kot reprezentanca: okus, ugled, moč	dr.Mateja Kos dr.Tomaž Lazar	IJS, NTF/Oddelek za materiale in metalurgijo
12		. 100-letnica prve slovenske olimpijske medalje; . nastop sabljačev na olimpijskih igrah v Berlinu; . začetek uvajanja sabljanja v programe usposabljanja častnikov in policistov	Simona Pörš, Jože Podpečnik	Vojaški muzej Slovenske vojske projekt realiziran kot simpozij: Sabljanje. Veščina, tradicija, šport. (13. dec. 2012, NMS – Metelkova; ob tej priložnosti izšel zbornik: <i>Sabljanje. Veščina, tradicija, šport.</i> Založil NMS, 300 izvodov, urednika: Jože Podpečnik, Simona Pörš
11	Zgodovinopisje, metalurgija	naravoslovne raziskave hladnega orožja iz zbirk Narodnega muzeja Slovenije	dr.Tomaž Lazar, dr. M. Nečemer, dr. P. Fajfar, dr. A. Mrvar	Oddelek za metalurgijo in materiale NTF, Inštitut Jožef Stefan, Inštitut za metalne konstrukcije
12	Zgodovina / umetnostna zgodovina	Raziskovalna naloga:Predmet kot reprezentanca: okus, ugled, moč	dr. Mateja Kos, dr. Alenka Miškec in mag. Andrej Šemrov	Institut Josef Stefan Univerza v Ljubljani
13		. zgodovina uporabne umetnosti: <i>Izbrana poglavja iz sodobnega oblikovanja</i> , raziskave potekajo v okviru študija umetnostne zgodovine FF UM, praktični del pa v umetnostni zbirki in zbirkah uporabne umetnosti v NMS – Metelkova.	dr.Mateja Kos	Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru
14		. steklarstvo v 19. stoletju: uransko steklo in uporaba rdečega premaza	dr.Mateja Kos	rezultati predstavljeni na treh konferencah: . WCNDT v Durbanu, . SR2A v New Yorku in . AIHV v Piranu
*		Secesija in narava	dr. Mateja Kos	Urbanistični inštitut SI
*		. lacca povera (grafika na pohištvo)	dr.Maja Lozar Štamcar	
15		. pisalno pohištvo v Sloveniji -	dr.Maja Lozar Štamcar	pripravljeno za tisk - VIRI
*		Društvo oblikovalcev v 50. in 60. letih 20. stoletja	dr.Maja Lozar Štamcar	Društvo oblikovalcev Slovenije

* Raziskava ni bila zaključena

Realizacija zastavljenih ciljev pri izvajanju nalog:**1. Evidentiranje**

Cilj: 2.460 Realizacija: 3.524 143%

2. Dokumentiranje – inventarizirani predmeti

Cilj: 1.420 Realizacija: 3.309 233%

3. Konserviranje in restavriranje

Konserviranje

Cilj: 3.800 Realizacija: 1650 43%

Restavriranje

Cilj: 493 Realizacija: 1000 203%

Narejeno je bilo tudi 241 kopij predmetov arheologije in kulturne zgodovine.

4. Proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine ter sodelovanje z znanstveno izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini v letu 2011

Cilj: 20 raziskovalnih vsebin Realizacija: 22 raziskovalnih vsebin, od teh 16 zaključenih

Realizacija zastavljenih ciljev I. sklopa dejavnosti ponazarja delovno leto 2012. Velika večina ciljev, ki so bili zastavljeni v programu, je bila preseženih in to temeljito. Evidentiranje za 43%, dokumentiranje za 133%, restavriranje za 103%. Težišče kabinetne dejavnosti vseh oddelkov muzeja je bilo usmerjeno v pripravo velike razstave *Vitez, dama in zmaj*. Zato je bilo delo strokovnih delavcev prvenstveno namenjeno pripravi gradiva, kar je tudi razlog za nedoseženi cilj pri realizaciji cilja pri konservaciji predmetov (43%): poleg tega, da je oddelek krepko presegel cilj, ko gre za restavriranje (za 103%), so muzejski konservatorji-restavratorji povprečno 3 mesece svojega dela aktivno posvetili pripravam in postavitvi naše osrednje razstave leta 2012.

Poudariti je potrebno tudi organizacijsko delo ob tej razstavi presežkov: ob obeh avtorjih, ki sta poleg razstavne zgodbe, izbora predmetov, pisanja vseh besedil, od strokovnih prispevkov v zborniku in katalogu do sodelovanja z oblikovalci pomagala tudi pri pripravi promocijskega gradiva in snovanju pedagoškega programa je izjemno predano delala še velika skupina sodelavcev pretežno iz Oddelka za arheologijo in Oddelka za konserviranje in restavrirane, ki so prevzeli uredniško delo pri publikacijah, skrb za muzejsko gradivo in organizacijo projekta. Zato so doseženi cilji I. sklopa še posebej dragoceni.

Omeniti tudi velja, da se je povsem skrčila potreba po konserviranju in restavriranju predmetov v drugih delavnicah, ki jih v letu 2012 sploh nismo vključevali, kar je prav tako odraz zavzetega dela in sodelovanja med kustosi in konservatorji-restavratorji.

Ob vsem tem se je zmanjšalo število neobdelanih predmetov za 2.060, kar je za 11% oziroma za 234 več kot lani. Prav tako ne smemo prezreti števila novih digitaliziranih enot, saj je muzej bogatejši za 12.613 skenogramov in 18.767 digitalnih fotografij. Potrebno je opozoriti, da bi bilo to število gotovo veliko večje, če bi ne prišlo do omejevanja pri plačevanju študentskega dela, saj so tovrstna dela običajno prevzeli študenti ali osebe, vključene v program javnih del.

Proučevanje in interpretacija premične kulturne dediščine sta za Narodni muzej Slovenije nedvomno prvenstveni nalogi. Vsebine, ki se jim posvečajo strokovni delavci iz vseh matičnih oddelkov muzeja so izjemno raznolike in pokrivajo številna raziskovalna področja. Prav tako je izredno širok tudi nabor inštitucij s katerimi pri tem sodelujemo. Rdeča nit raziskanih vsebin je potreba in želja po podrobnem spoznavanju gradiva, ki ga hranimo, z namenom to znanje posredovati strokovni in muzejski javnosti. V tej luči so raziskovalne vsebine svojstven napovednik novih razstav in publikacij NMS.

Na tem mestu je posebej potrebno poudariti, da je Narodni muzej Slovenije tudi nosilec dveh raziskovalnih projektov, ki potekajo v okviru Agencije republike Slovenije za raziskovalno dejavnost.

II. SKLOP

5. Predstavljanje premične kulturne dediščine javnosti – razstavniki projekti

Navodilo:

najprej vpisujete naslove tistih realiziranih razstav, ki so navedeni v odločbi ministrstva; če ste ob realizaciji spremenili naslov razstave in ta ni isti kot v prijavi (vsebina pa je ista) spremenjen naslov vpišite v oklepaju

Predmeti premične kulturne dediščine, ki so razstavljeni – dostopni na ogled javnosti	Število predmetov premične kulturne dediščine
• na stalni razstavi v vašem muzeju	4.465
• na stalni razstavi v dislocirani enoti vašega muzeja	1.515
• na lastnih občasnih razstavah v vašem muzeju v letu 2012	1.941
• na vaših razstavah, ki so gostovale v drugih muzejih v letu 2012	872
• na razstavah drugih ustanov, ki so bile na ogled v vašem muzeju v letu 2012	848
• v izposoji drugim javnim zavodom oz. pravnim osebam	610

5.1.a Obstoječe razstave (stalne in občasne) – matična hiša

Št.	Naslov razstave	Stalna/občasna	Leto postavitve
1	ZAKLADI NARODNEGA MUZEJA SLOVENIJE	stalna	2004
2	STAROEGIPČANSKA MUMIJA	stalna	2004
3	LAPIDARIJ NMS	stalna	2006
4	SLOVENSKI JEZIK – IDENTITETA IN SIMBOL. Kratka zgodovina Slovencev	stalna	2006
5	ŠTUDIJSKE ZBIRKE UPORABNE UMETNOSTI V NMS-Metelkova	stalna	2008

5.1.b Obstoječe razstave (stalne in občasne) – dislocirane enote

Št.	Naslov razstave	Stalna/občasna	Leto postavitve
1	HRUŠICA – AD PIRUM (Podkraj, Gostilna Stara pošta)	stalna	1995
2	Stalna muzejska postavitve na blejskem gradu	stalna	2008
3	“KAMNI GOVORIJO” (Sevnica – grad)	stalna	2008
4	Stalna razstava NMS na gradu Snežnik	stalna	2008

5.2.a Nove stalne razstave v letu 2012 – matična hiša

Navodilo:

Vpišete tudi dopolnjevanja postavitve stalnih razstav v matični hiši – npr.: če ste dodali nove predmete, nove panoje in s tem posodobili razstavo. Pri naslovu stalne razstave pri tem napišete besedo dopolnitev

Št.	Naslov razstave	Število obiskovalcev*
1	Zakladi iz arheoloških zbirk Narodnega muzeja Slovenije: filmski prikazi	
2	Študijske zbirke uporabne umetnosti: grafične dopolnitve, Rudolf Cvetko	

* število obiskovalcev vpišete le, če obisk po posameznih razstavah tudi evidentirate

5.2.b Nove stalne razstave v letu 2012 – dislocirane enote**Navodilo:**

Vpišete tudi dopolnjevanja postavitve stalnih razstav v dislociranih enotah – npr.: če ste dodali nove predmete, nove panoje in s tem posodobili razstavo. Pri naslovu stalne razstave pri tem napišete besedo dopolnitev

Št.	Naslov razstave	Kraj postavitve	Število obiskovalcev*
1	Bogenšperk – skrite zgodbe grajskih zidov	grad Bogenšperk	9.682
2	Muzejska razstava na Blejskem gradu - dopolnitev	Blejski grad, Bled	255.194
3	GRAJSKO POHIŠTVO – SPREGLEDANI POMNIKI NEKE TRPKE USODE (zametek stalne razstave)	grad Rajhenburg, Brestanica	

* število obiskovalcev vpišete le, če obisk po posameznih razstavah tudi evidentirate

5.3.a Nove lastne občasne razstave v letu 2012 – matična hiša**Navodilo:**

vpišete samo nove lastne občasne razstave, ki ste jih v letu 2012 postavili v matični hiši

Št.	Naslov razstave	Število obiskovalcev*
1	LIRIČNO – BIZARNO – DVOUMNO. Evropska manieristična grafika	3.530
2	7:00 Britje	2.860
3	VITEZ, DAMA IN ZMAJ. Dediščina srednjeveških bojevnikov (še traja)	867
4	UMETNOST IZ TOVARNE – keramika Dekor	2.331
5	ECCE HOMO: Kristusov pasijon iz flamske bakrorezne delavnice	2.313
6	PRAČA NI IGRAČA (še traja)	2.939
7	VITRINE MESECA: - Kako naj berem – januar – 12 knj. enot - Duh po razkužilu v KNMS- februar- 10 knj. enot - Šah – kraljevska igra - marec – 8 knj. enot - Od poštnega sla do poštna znamke – april - 12 knj. enot - Jernej Kopitar – maj - 7 knj. enot - Sprehod med knjižnimi vezavami – junij/avgust – 28 knj. enot - Vitezi na pohodu – september – oktober – 5 knj. enot - Ta prelepi in sladki pred-praznični čas – november- december- 15 knj. enot	
SKL PAJ		14.840

5.4. Gostujoče razstave v letu 2012**Navodilo:**

vpišete gostovanje vaše razstave v drugi ustanovi

Št.	Naslov razstave	Institucija, kraj in država gostovanja
1	A RIVER AND ITS PAST. Unique treasures from the Ljubljanica river (Ljubljana - kulturna dediščina reke) Numizmatični predmeti: 193	Armémuseum, Stockholm, Švedska

5.5. Razstave drugih ustanov v letu 2012**Navodilo:**

vpišete gostovanje razstave druge ustanove v vašem muzeju

Št.	Naslov razstave	Pripravil razstavo	Država
1	SODOBNO FINSKO STEKLO 2005–2010	Finski muzej stekla	Finska
2	LJUBLJANSKA ŠKOFIJA 550 LET	Ljubljanska škofija	Slovenija
3	+AFTERMATH / CHANGING CULTURAL LANDSCAPE	Festival fotonični trenutki	
4	PRIPOVEDOVANJE KERAMIKE. Namizno posodje 18.	Pokrajinski muzej	Slovenija

	in 19. stoletja	Koper	
5	POLJSKE GLEDALIŠKE LUTKE	Arheološki in etnografski muzej v Lodžu	Poljska
6	bio.23: Mesto pripoveduje	MAO	Slovenija
7	bio.23: Slovenija in tehnična dediščina Evrope	MAO	Slovenija
8	TŪ MO. Slovanska poselitev Prekmurja	Pokrajinski muzej Murska sobota	Slovenija
	Grad Snežnik		
9	Razstava Rajski vrtovi pod Snežnikom	Zavod grad Snežnik	Slovenija
10	Razstava Lovec in pes, GS	ZIPL, Forum Lov, 922 oseb	Slovenija
11	Razstava likovnih in tehniških del 2011/12, GS	OŠ heroja J. Hribarja,	Slovenija
12	Razstava Odstrti vizir, Darja Štefančič, GS	Zavod grad Snežnik	Slovenija
13	Razstava Vajkard V. Prihodnost soobstoja, GS	KD Rak	Slovenija
14	Razstava Začarani grad, Borut Kraševac, GS	Zavod grad Snežnik	Slovenija
15	Razstava Notranji pogled, Karmen Bajec, GS	Zavod grad Snežnik	Slovenija

5.8. Projekti financirani in sofinancirani iz sredstev EU

Št.	Naslov projekta	Nosilec projekta in trajanje projekta	Država
1	Arheološki parki severnega Jadrana (ParSJad)	Narodni muzej Slovenije; 1. 4. 2010–31.12. 2013	Strateški projekt Italija-Slovenija

5.9. Programi za otroke in mladino - pedagoški program v letu 2012

Št.	Naslov programa	Število ponovitev	Število obiskovalcev	Na novo izveden v letu 2011 da/ne
1	Arheološki zakladi NMS+egip.zbirka+lapidarij (vodstvo za vzgojnovarstveni zavod)	1	20	ne
2	Arheološki zakladi NMS+egip.zbirka+lapidarij (vodstvo za osnovnošolce)	30	842	ne
3	Arheološki zakladi NMS+egip.zbirka+lapidarij (vodstvo za srednješolce)	8	200	ne
4	Preteklost Slovenije/ Arheološki zakladi NMS+Kratka zgodovina Slovencev (vodstvo za osnovnošolce)	3	69	ne
5	Preteklost Slovenije/ Arheološki zakladi NMS+Kratka zgodovina Slovencev (vodstvo za srednješolce)	4	128	ne
6	Kratka zgodovina Slovencev (vodstvo za srednješolce)	6	168	ne
7	Tu mo (vodstvo za srednješolce)	3	99	da
8	Zgodovinske in umetnostne zbirke (vodstvo za srednješolce)	11	208	ne
9	Zgodovinske in umetnostne zbirke, Muzejanke	2	10	ne

	Kopitljaček (zimske počitnice)			
10	Zgodovinske in umetnostne zbirke, Muzejanke Kabinetna omarica (zimske počitnice)	1	1	ne
11	Zgodovinske in umetnostne zbirke, Muzejanke Prva olimpijska medalja (zimske počitnice)	1	0	da
12	Zgodovinske in umetnostne zbirke, Muzejanke Prva olimpijska medalja (redna, mesečna)	1	0	da
13	Evropska manieristična grafika Mala šola grafike (redna, tedenska)	6	113	ne
14	Evropska manieristična grafika Mala šola grafike (za osnovnošolce)	1	30	ne
15	Evropska manieristična grafika (vodstvo za osnovnošolce)	1	30	ne
	SKUPAJ	79	1.918	
16	Arheozabava	32	195	ne
17	Rojstnodnevna arheozabava	113	1.509	ne
18	Programi doživljajsko-ustvarjalnih delavnic in animacij za šole in vrtce	131	3.363	da
19	'Drop-in' delavnice ob muzejskih prireditvah	27	1.305	da
	SKUPAJ	303	6.672	ne
	SKUPAJ	382	8.590	

5.10. Programi za odrasle - andragoški program v letu 2012

Št.	Naslov programa	Število ponovitev	Število obiskovalcev	Na novo izveden v letu 2012
1	Preteklost Slovenije/ Arheološki zakladi NMS+Kratka zgodovina Slovencev (javno vodstvo)	8	25	ne
2	Preteklost Slovenije/ Arheološki zakladi NMS+Kratka zgodovina Slovencev (vodstvo za skupino)	3	60	ne
3	Preteklost Slovenije/ Arheološki zakladi NMS+Kratka zgodovina Slovencev (vodstvo za skupino v angleščini)	2	44	ne
4	Preteklost Slovenije/ Arheološki zakladi NMS+Kratka zgodovina Slovencev; zgodovina muzeja (vodstvo za ambasadorja, v angleščini)	1	3	ne
5	Arheološki zakladi NMS+egip.zbirka+lapidarij (vodstvo za skupino)	3	58	ne
6	Arheološki zakladi NMS+egip.zbirka+lapidarij (vodstvo za skupino v angleščini)	2	20	ne
7	Zgodovinske in umetnostne zbirke (javno vodstvo)	9	113	ne
8	Zgodovinske in umetnostne zbirke (vodstvo za skupino)	2	55	ne
9	Zgodovinske in umetnostne zbirke (vodstvo za družine in posameznike)	90	189	ne
10	Evropska manieristična grafika (javno vodstvo)	11	151	ne

11	Evropska manieristična grafika (vodstvo za skupino)	9	195	ne
12	Tü mo (vodstvo za skupino)	1	20	da
13	V družbi s kustosom/ Za muzejskimi zidovi /za individualne obiskovalce)	15	148	da
14	Predavanja: 1. torek v mesecu 7.2. dr.Maja Lozar Štamcar: Slovenski grad kot plemiško stanovanje 6.3. dr.Anja Dular: Berem, bereš, beremo 3.4. dr. Marko Mugerli (PM Jesenice): Ljubljanska škofija v času škofa Otona Friderika Buchheima (1641-1644) 8.5. mag. Marko Ogris (samostojni predavatelj): O ljubezni (12) 5.6. mag. Marko Ogris (samostojni predavatelj): O lepoti (13)	1 1 1 1 1	17 7 14 12 13	da
12	Vodstva po najdišču Hrušica – Ad Pirum	7	230	
SKUPAJ		177	1.374	

Realizacija zastavljenih ciljev pri izvajanju nalog
Predstavljanje premične kulturne dediščine javnosti – razstavnih projektov, pedagoški in andragoški program

RAZSTAVNI PROJEKTI

V letu 2012 je bila zaključena razstava **LIRIČNO–BIZARNO–DVOUMNO. Evropska manieristična grafika**. Pri načrtovanem projektu smo si zastavili dva cilja: najširšo javnost seznaniti s slogovnim obdobjem, ki je v slovenskem prostoru še skoraj povsem neznan, poleg tega pa predstaviti takratno umetniško grafično produkcijo v njenem najvišjem in najkvalitetnejšem segmentu. Pri nas je bil to prvi celovit in vsestranski likovni oris tega slogovnega obdobja. Kot novost smo na razstavi, v vodniku po razstavi in na informativnih plakatih uvedli video-predstavitev razstave in izbranih eksponatov, obiskovalcem dostopno s pomočjo sodobnih mobilnih telefonov in QR kod. V postnem času smo razstavo strnili v poseben prikaz flamske grafične šole z naslovom **ECCE HOMO**. Posneto gradivo je po končani razstavi na voljo na spletni strani muzeja, kjer je doživelo že 2.124 obiskov.

V letu 2012 so se nadaljevale intenzivne priprave za razstavo **VITEZ DAMA IN ZMAJ, Viteštvo na Slovenskem**, ki je bila uspešno in slovesno odprta 21. 12. Avtorja sta poleg intenzivnega študija gradiva skupaj z zunanjimi sodelavci pripravila projektno nalogo, ki je bila osnova za tekoče delo. Izdelan je bil izvedbeni načrt postavitve in pripravljen katalog, kamor so svoja besedila prispevali številni tuji in domači avtorji. Pri delu za razstavo je bilo vključeno veliko število delavcev muzeja, ki so poleg tega, da so pripomogli v okviru svojih rednih delovnih obveznosti z veliko predanosti prevzeli tudi kopico drugih obveznosti, za katere bi morali sicer plačevati zunanje izvajalce. Ob razstavi je bila natisnjena publikacija v dveh obsežnih zvezkih: zbornikom s strokovnimi članki in katalogom razstavljenih predmetov.

OBČASNE RAZSTAVE

Občasna razstava **UMETNOST IZ TOVARNE – keramika DEKOR**, je bila postavljena v sklopu mednarodnega projekta Unicum in predstavila izdelke ljubljanskega proizvajalca dekorativne keramike Dekor. Njihovi izdelki, tipičen odraz takratnega okusa in standarda kupcev so bili prisotni tako rekoč v vsakem slovenskem domu. Ob razstavi je izšel katalog z gradivom in strokovnimi prispevki več avtorjev.

7.00 BRITJE je bila razstava, ki jo je pripravil naš konzervator, predan zbiralec vsega, kar je povezano z britje oziroma nego moške brade. Z razstavo smo želeli opozoriti na pomen zasebnega zbirateljstva, ki je pomemben člen v verigi ohranjanja premične kulturne dediščine. Da smo razmišljali v pravi smeri dokazuje dober obisk razstave, ob kateri je izšel tudi oblikovano zanimiv katalog s fotografijami predmetov v naravni velikosti.

Narodni muzej je bil dejavno vključen v praznovanje 550.-letnice ljubljanske nadškofije, kar smo v stavbi na Prešernovi obeležili z razstavo **Ljubljanska škofija 550 let**.

V preddverju muzejske palače na Prešernovi in v knjižnici se je zvrstilo več razstav iz niza **VITRINA MESECA**. V letu 2012 jih je bilo 8 in so predstavile več svežih muzejih vsebin. Ločeno od teh si je bilo že v preddverju moč ogledati dokumentarni film o izdelovanju svinčenih želodov za pračo in prikazom streljanja s pračo, ob njem pa je bilo razstavljenih poleg polizdelkov in novih želodov tudi nekaj originalnih primerkov iz naše zbirke – naslov **PRAČA NI IGRAČA**.

GOSTOVANJE V TUJINI

»**LJUBLJANICA – A RIVER AND ITS PAST**« v Armémuseum, Stockholm, smo realizirali (25. 5. 2011-8. 1. 2012), razstava je imela ok. 50.000 obiskovalcev in imela odličen odziv v švedski javnosti. Med gosti je bilo poleg običajne muzejske publiko tudi veliko Slovencev, ki živijo na Švedskem in so gostovanje Narodnega muzeja Slovenije sprejeli še s posebnim navdušenjem.

GOSTOVANJA DRUGIH MUZEJSKIH INSTITUCIJ

SODOBNO FINSKO STEKLO 2005-2010 je bila razstava, ki jo je kot prvo v nizu evropske turneje, pripravil Finski muzej stekla iz mesta Riihimäki. Na ogled je bilo 192 primerkov dekorativnih in uporabnih predmetov, ki so jih oblikovali najbolj znani finski industrijski oblikovalci in likovni umetniki. Ob tej razstavi se lahko pohvalimo, da sta mlada slovenska študenta arhitekture za postavitev razstave v atriju muzeja na Prešernovi prejela posebno stanovsko nagrado.

POLJSKE GLEDALIŠKE LUTKE iz Arheološkega in etnografskega muzeja iz Lodza so bile na ogled v atriju palače na Prešernovi. Že velik obisk na odprtju razstave je potrdil 'ad hoc' odločitev za sodelovanje z ljubljanskim Minitheatrom in predstavivijo te atraktivne razstave še pred njenim gostovanjem v Mariboru, kjer je bil del sklopa dogodkov EPK.

AFTERMATH, CHANGING CULTURAL LANDSCAPE je bila mednarodna fotografska razstava, ki je potekala v okviru festivala **Fotonični trenutki**. Prepričani smo, da s tovrstnim sodelovanjem širimo krog svojih obiskovalcev in potencialnih projektnih partnerjev.

Na koncu omenjamo še 3 razstave, ki so jih posredovali slovenski muzeji. 2 razstavi sta bili del **23. Bienala industrijskega oblikovanja: MESTO PRIPOVEDUJE** in **SLOVENIJA IN TEHNIČNA DEDIŠČINA EVROPE** in nam jih je posredoval Muzej za arhitekturo in oblikovanje.

Zelo dober odziv pa sta doživeli razstavi **PRIPOVEDOVANJE KERAMIKE**, ki je javnosti pokazala bogato zbirko posodja iz 18. Stoletja, ki ga hrani Pokrajinski muzej Koper in skrbno zasnovana ter zelo domiselno oblikovana razstava **TŪ MO, Slovanska poselitev Evrope** iz Pokrajinskega muzeja iz Murske Sobote. Tovrstna gostovanja so pomembna zaradi več vidikov, med katerimi je temeljni omogočiti zainteresirani javnost videti kakovostne izdelke slovenskih pokrajinskih muzejev v Nacionalnem muzeju in na ta način dati iskreno priznanje in spodbudo kolegom, ki jih pripravljajo.

STALNE RAZSTAVE.

Oddelek za zgodovino in uporabno umetnost je na več mestih dopolnil postavitev **Študijske zbirke uporabne umetnosti** na Metelkovi. Največ novosti je na delu, ki govori o Rudolfu Cvetku, prvi olimpijski medalji, ki jo je osvojil Slovenec. Ker smo v letu 2012 obeležili 100 letnico te medalje smo prikaz še dopolnili s prilagoditvami na slepe in slabovidne obiskovalce.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAM

Pedagoški program je v Narodnem muzeju nedvomno dejavnost, ki se najhitreje razvija. Statistični podatki povedo, da je te programe v letu 2012 obiskalo 6.748 otrok, kar je za 513 ali 8% več kot leto poprej. Zato so v prvi vrsti zaslužne sodelavke, ki ga oblikujejo in vodijo, zelo pomembna pa je tudi promocija te za marsikoga še vedno neznane muzejske ponudbe. Zato smo tudi v letu 2012 iz lastnih sredstev natisnili knjižico ***Pedagoški programi Narodnega muzeja Slovenije***, ki je postala nepogrešljiv spremljevalec tistih pedagoških delavcev, ki s svojimi učenci redno prihajajo v naš muzej. NMS je v letu 2012 sodeloval na Kulturnem bazarju, na Čarobnem dnevu v Arboretumu Volčji potok, pri poletnih delavnicah Mestne zveze prijateljev mladine Ljubljana, na Otroškem bazarju, na Koliščarskem dnevu na Igu, na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, Dnevi evropske kulturne dediščine, na prireditvah v okviru Tedna otroka in ob treh muzejskih praznikih: 8. februarju, Dolgi noči muzejev, 191. Rojstnem dnevu NMS in 3. decembru.

V letu 2011 zasnovane in zastavljene predstavitve posameznih zbirk in reprezentativnih muzealij v obliki dveh zloženek stalne razstave Zgodovinske in umetnostne zbirke ter dejavnosti za otroke in mladino ***Muzejanke*** (redne, mesečne in po dogovoru; do marca 2012). V letu 2012 realizirano:

- Zbirka devocionalij, ***Muzejanke/ Breverl***;
- Zbirka keramike, ***Muzejanke/ Figurine Kitajcev***.

Tudi v letu 2012 smo za potrebe pedagoške dejavnosti na Metelkovi preuredil eno od še neopremljenih dvoran, da je postala prijazen prostor za delo z našimi mladimi obiskovalci, ki tam na poseben način podoživljajo vsebine naše razstave Vitez, dama in zmaj..

Pri andragoškem programu velja izpostaviti poleg vrste strokovnih in poljudnih predavanj in vodstev niz tematskih predavanj ***Prvi torek v mesecu***, ki jih predano vodi dr. Maja Lozar Štamcar. V letu 2012 smo pričeli tudi za organiziranimi vodstvi na lokaciji **Hrušica – AD PIRUM**.

Realizacija promocijske dejavnosti muzeja, načini promocije in ocena doseženih ciljev

V letu 2012 smo se trudili za večjo prepoznavnost muzeja in promocijo muzejskih dejavnosti. Narodni muzej Slovenije je poleg stalne razstavne ponudbe poskrbel za promocijo in obisk na skupno 179 javnih prireditvah (148 lastnih in 31 v sodelovanju z drugimi ustanovami): 9 odprtij razstav, 6 dni odprtih vrat, 5 predavanj, prost vstop in redna nedeljska vodstva vsako prvo nedeljo v mesecu, priložnostna javna vodstva (vseh javnih vodstev v letu 2012 je bilo 35) in drugi priložnostni dogodki ob občasnih razstavah, vsakotredenske sobotne doživljajsko-ustvarjalne delavnice Arheozabava in Muzejanke, 6 novinarskih konferenc idr.. Lani smo pričeli tudi z novim programom za odrasle, ki smo ga poimenovali *V družbi s kustosom*, z njim pa želimo muzejsko dejavnost približati obiskovalcem na bolj neposreden način – z neformalnim pogovorom. Do konca leta 2012 smo izvedli 16 srečanj. Povezali smo se tudi z muzeji na Metelkovi in Slovensko Kinoteko in skupaj vsak prvi konec tedna v mesecu pripravimo [FOR]UM. Sobote so namenjene najmlajšim obiskovalcem, ob nedeljah pa se odvija program za odrasle.

Načini promocije

- Posodabljanje vsebin na spletni strani.
- Oskrbovanje polic s promocijskim gradivom v muzejskih stavbah, turistično-informacijskih centrih, hotelih ter javnih knjižnicah v Ljubljani in vseh sosednjih občinah.
- Obveščanje o dogodkih NMS po navadni in elektronski pošti (31. 12. 2012 smo našli 1228 zasebnih e-naslovov, 954 e-naslovov ustanov, 254 e-naslovov medijev).
- Obveščanje o dogodkih NMS preko spletnih napovednikov kulturnega dogajanja.
- Skrb za medije in ažurno sodelovanje z novinarji, oskrbovanje medijev s primernim gradivom za njihove napovednike.
- Plačani oglasi (5 oglasov v tiskanih medijih, 2 kampanji v spletnih medijih, 3 plakatiranja na okroglih stebričkih v Ljubljani, in 1 radijski oglas in drugo).
- Moderiranje profila in skupine Narodni muzej Slovenije na spletnem portalu Facebook (31. 12. 2012 smo imeli 5192 prijateljev in 267 »fanov« naše strani), na Twitterju, nas je ob koncu leta spremljalo 206 uporabnikov.
- Obveščanje osnovnih in srednjih šol v Sloveniji o novostih in ponudbi aktualnih programov pedagoških dejavnosti v NMS (po navadni in elektronski pošti).

- Obveščanje društev in domov upokojencev, Univerz za tretje življenjsko obdobje, kariernih centrov in knjižnic o programu V družbi s kustosom.
- Pri promociji osrednje razstave Vitez, dama in zmaj smo se obrnili na hotele in se z njimi dogovorili za poseben popust za njihove goste. Neposredno smo se obrnili tudi na Lions in Rotary Clube in na poslanske skupine. Razširili smo tudi mrežo distribucije naših letakov in sicer jih delimo v Operi in balet Ljubljana, Kinu Šiška in Kinu Dvor. Prav tako smo se dogovorili za programsko sodelovanje s Slovensko kinoteko in Lutkovnim gledališčem Ljubljana. Rezultati te akcije bodo vidni v letu 2013.
- V letu 2012 je pričela izhajati tudi nova zbirka za otroke z naslovom Živa iz muzeja. Prva knjiga je imela naslov Živa in zlati našivek. Z njo želimo na igriv način približati preteklost otrokom med 8. in 12. letom.

Doseženi cilji

Prepoznavnost in ugled Narodnega muzeja Slovenije se postopoma in vztrajno večata. Tudi v letu 2012 je bil opazen porast števila prijateljev muzeja na spletnih družabnih omrežjih.

Še vedno sodelujemo z agencijo Kliping d.o.o., ki za muzej spremlja gesla Narodni muzej Slovenije, grad Snežnik, muzej na Blejskem gradu, arheološki park na Hrušici, neandertalčeva piščal in vaška situla. Skupaj z njihovo pomočjo smo v letu 2012 zabeležili 1031 medijskih objav (od tega je bilo 95 objav z isto vsebino v spletni in tiskani različici). Skoraj 60 % vseh zabeleženih objav je avtorskih. Druge objave so kopije muzejskih promocijskih sporočil ali objav STA. Objave so v veliki večini spisane v pozitivnem duhu. Največje medijske pozornosti so deležni programi predstavljanja kulturne dediščine javnosti: občasne razstave, obrazstavni pedagoško-andragoški programi in dnevi odprtih vrat. Letos je visoko na lestvici tudi Arheološki park Hrušica. To je posledica aktivnega dela na projektu PArSJAd in pedagoških programov, ki smo jih celo poletje izvajali v samem parku. Veliko pozornosti (kar 78 objav) je bil deležen tudi Zlati našivek z Bleda in nova knjižna zbirka Živa iz muzeja, pri kateri smo pričeli sodelovati z mladinskim pisateljem Žigo X. Gombačem.

Največji izziv za leto 2013 ostaja povečanje števila obiskovalcev v NMS- Metelkova, v kar (ob sodelovanju s sosednjimi institucijami in drugimi deležniki) vlagamo tudi največ energije. Uspelo nam je pridobiti tudi sponzorja ob razstavi Vitez, dama in zmaj in sicer podjetje Mediabus, ki nam je ponudil celo leto v uporabo površino mestnega avtobusa, ki bo vabil na razstavo.

Prav tako je potrebno še veliko narediti na popularizaciji programov za odrasle. V družbi s kustosom se je sicer prijelo, vendar število obiskovalcev le rahlo raste – obisk je pogosto odvisen predvsem od teme pogovora.

6. Posredovanje informacij o kulturni dediščini – izdavanja periodike

6.1. Izdane publikacije zbornik, katalog, knjiga v letu 2012				
	Avtor	Naslov	Področje	Naklada
1	Darko Knez .et al.	<i>Narodni muzej Slovenije : zgodovinske in umetnostne zbirke : stalna razstava (Viri. Gradivo za materialno kulturo Slovencev; 9)</i>	umetnost	800
2	Mateja Kos & Jasna Horvat	<i>Zbirka slik Narodnega muzeja Slovenije = The collection of paintings of the National Museum of Slovenia (Viri. Gradivo za materialno kulturo Slovencev; 10)</i>	umetnost	500
3	Breda Ilich Klančnik et al.	<i>Umetnost iz tovarne : keramika Dekor</i>	umetnost	500
4	Igor Ravbar	<i>7:00 britje = 7:00 shaving</i>	zgodovina	300
5		<i>Sabljanje : veščina, tradicija, šport : zbornik ob 100 - letnici osvojitve srebrne olimpijske medalje Rudolfa Cvetka</i>	zgodovina	300

6		<i>Vitez, dama in zmaj : dediščina srednjeveških bojevnikov na Slovenskem</i>	zgodovina	400
7	Žiga Gombač	<i>Živa in Prabled</i>	Muzejska pedagogika	2.000
8		<i>ARGO: časopis slovenskih muzejev 54/2, 2011 (2012)</i>		700
9		<i>ARGO: časopis slovenskih muzejev 55/1, 2012</i>		700
10		<i>Pedagoški programi in razstave 2012/2013</i>	Muzejska pedagogika	2.500
11	Darko Knez	<i>Zbirka devocionalij (Zgodovinske in umetnostne zbirke)</i>	Muzejska pedagogika	2.000
12	Darko Knez	<i>Breverl: Zbirka devocionalij (Muzejanke)</i>	Muzejska pedagogika	2.000
13	Mateja Kos	<i>Zbirka keramike (Zgodovinske in umetnostne zbirke)</i>	umetnost	2.000
14	Mateja Kos	<i>Figurine Kitajcev (Muzejanke)</i>	umetnost	2.000
15	Boštjan Laharnar	<i>Prača ni igrača : rimski svinčeni izstrelki za pračo - primer eksperimentalnega dela v arheologiji</i>	arheologija	1.000

Realizacija zastavljenih ciljev pri nalogi
Posredovanje informacij o kulturni dediščini – izdavanja periodike

Časopis Argo je izšel v dveh zvezkih, s številka 55/1 in 55/2.

- Prvi zvezek poleg intervjuja z dr. Stašo Tome, posvečenega pedagoški dejavnosti v muzejih, vsebuje še sklop sedmih člankov s skupnim naslovom *40 let Pedagoške sekcije Skupnosti muzejev Slovenije*. Objavljen je en znanstveni prispevek v rubriki Gradivo ter en znanstveni članek v rubriki Teorija. V rubriki Sekcije je 5 prispevkov, v rubriki Odmevi in poročila pa 8.

- Drugi zvezek se začne z dvema znanstvenima člankoma v rubriki Gradivo ter enim člankom v rubriki Teorija. Tema tokratne številke je *Zbiralna politika slovenskih muzejev*, ki jo obravnavajo 4 članki. Rubrika sekcije prinaša 5 prispevkov, rubrika Odmevi in poročila pa 4. V novi rubriki Zanimivke je objavljen 1 prispevek. Zvezek pa zaključujeta ena kritična ocena in knjižni prikaz.

Drugo težišče publicistične dejavnosti NMS je muzejska pedagogika, deloma povezana tudi s promocijo te pomembne muzejske dejavnosti. Nadaljevali smo z izdajanjem niza dveh med seboj tesno povezanih nizov zloženek **Zgodovinske in umetnostne zbirke** in **Muzejanke**. Na ta način obiskovalcem muzejske palače na Metelkovi sistematično predstavljamo posamezne zbirke, našim najmlajšim gostom pa ponudimo v povezavi z njimi privlačne ustvarjalne delavnice, ki so predstavljene v Muzejankah.

Brez finančne podpore redno izdajamo tudi publikacijo **Pedagoški programi in razstave**, v kateri je zbrana naša pedagoška ponudba in jo konec pomladi razpošljemo na naslove učiteljev in profesorjev, da obisk muzeja lažje vključijo v svoje programe dela za novo šolsko leto.

V letu 2012 smo natisnili tudi prvi zvezek iz niza **Živa iz muzeja**, ki bo praviloma spremljala vse pomembne razstave oziroma dogodke NMS.

III. SKLOP

7. Odkupi premične kulturne dediščine				
Inv. številka	Pridobljen predmet - odkup	Cena/vrednost (€)	Financer *	Izvor preverjen da/ne
	srebrna posoda	3.000	lastna	da
	prt iz idrijske čipke	1.500	lastna	da
	3 kovanci in medalje	1.000	lastna	da
	4 kovanci in medalje	708	lastna	da
	filatelistična zbirka Štampfl	3.000	lastna	da
	velika okrasna posoda	1.500	lastna	da
	zelena skodelica	1.015	lastna	da
	evro-bankovci	1.070	lastna	da
	relikviarij	720	lastna	da
	stekleničke in kozarec	60	lastna	da
	portret dr.Jožeta Kastelica (nekdanjega direktorja NMS)	1.500	lastna	da
SKUPAJ		14.003		

*(vpíše se MK, drugi proračunski viri, sponzorji, donacija, lastna sredstva)

Realizacija zastavljenih ciljev pri izvajanju nalog Odkupi premične kulturne dediščine
<p>Narodni muzej Slovenije kljub temu, da je bilo v Odločbi 62100-3/2012/1 definiranih 16.000 EUR za odkup grafik G.B. Piranesija, po sprejetju rebalansa državnega proračuna teh sredstev ni prejel (o čemer je bil obveščan 28. 6. 2012).</p> <p>Za plačilo nujnih manjših odkupov za muzealije, ki bi jih sicer lastniki prodali drugim kupcem, je muzej med letom namenjal lastna sredstva.</p>

DODATEK:

A. PROSTORI

2. Zbirnik prostorov za izvajanje dejavnosti <i>Navodilo:</i> skupna površina prostorov v m ² naj se ujema s tabelo »Popis objektov in prostorov«	Površina (m ²):
Razstavniki prostori za stalne razstave	684
Razstavniki prostori za občasne razstave	629
Prostori za poslovno dejavnost	161
Prostori kustodiatov in dokumentacije	563
Prostori za izvajanje pedagoške in andragoške dejavnosti	131
Delavnice	405
Dislocirane enote – Grad Snežnik	2.483
Dislocirane enote – Metelkova	
Razstavniki prostori	1.981
Depojii	1.120
Pedagoško andragoške dejavnosti	75
Delavnice	697
Drugo	1.206
Depoji	567

Muzejska trgovina	142
Drugo	1.091
SKUPAJ	11.793

3. Posebno varovanje po projektih:			
Naslov:	Število predmetov:	Varovanje (fizično, elektronsko, kombinirano, ne)	Po zavarovalnih policah
Vitez, dama in zmaj			

B. INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

1. Investicijsko vzdrževanje s sredstvi MK – realizacija po odločbi za leto 2012			
Namen	Višina namensko odobrenih sredstev MK	Porabljena višina sredstev	Opombe
SKUPAJ			

2. Nakup opreme s sredstvi MK –realizacija po odločbi za leto 2011			
Namen	Višina namensko odobrenih sredstev MK	Porabljena višina sredstev	Opombe
a) Oprema za vzpostavitev in izboljšanje sistema varovanja ter ureditev depojev:			
Vpišite vrsto opreme			
b) Oprema za restavratorske delavnice			
c) Oprema za razstave:			
e) Drugo (navedite):			
SKUPAJ			

3. Investicijsko vzdrževanje in nakup opreme s sredstvi lokalne skupnosti in drugih virov				
Namen	Vir	Odobrena sredstva	Porabljena višina sredstev	Opombe
SKUPAJ				

C. ZAPOSLENI

1. Število zaposlenih po področjih dejavnosti muzeja na dan 31.12.2011				
Dejavnost		Financer MK	Drugi viri	SKUPAJ
Poslovna dejavnost	Direktor	1		1
	Pomočnik direktorja	1		1
	Služba za komunikacije	1	3	4
	Finančni delavci	2		2
	Administrativni delavci	1		1
SKUPAJ – poslovna dejavnost		6	3	9
Tehnična služba	Tehnični delavci (vzdrževalec, vratar, receptor, hišnik, varnostnik, kurir, čistilec)	9	1	10
	Informatiki, dipl. inf. sistemski inženirji	1		1
SKUPAJ – Tehnična služba		10	1	11
Strokovna dejavnost	Kustosi	19	4	23
	Konservatorji, restavratorji	11		11
	Drugi strokovni delavci	12	8	20
SKUPAJ - Strokovna dejavnost		42	12	54
VSI SKUPAJ (poslovna dejavnost, tehnična služba, strokovna dejavnost)		58	16	74

2. Število zaposlenih glede na vrsto zaposlitve v letu 2011	Strokovni delavci	Tehnična služba in informatiki	Uprava	SKUPAJ
a) Redno zaposleni za nedoločen čas:	42	10	8	60
a 2) od tega s krajšim delovnim časom:	1	0	0	1
b) Število zaposlenih za določen čas:	12	1	1	14
b 2) od tega s krajšim delovnim časom:	2	0	0	2
c) Občasno, projektno zaposleni po podjemni pogodbi ali pogodbi o avtorskem delu	16	0	0	16
d) Študentsko delo (<i>število izvajalcev</i>)	8	4	0	12
e) Prostovoljci, neplačani delavci	5	0	0	5

3. Število zaposlenih v muzeju glede na starost		
Navodilo: vpiše se stanje zaposlenih, ki jih financira MK na dan 31.12.2011		
starostni razredi	število vseh zaposlenih	število zaposlenih - strokovna dejavnost
do 29 let	0	0
od 30 do 39 let	7	5
od 40 do 49 let	18	11
od 50 do 59 let	18	14
nad 60 let	15	12
SKUPAJ	58	42

D. DOSTOPNOST DO PREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

1. Ali ste imeli v letu 2011 dostop v javni zavod urejen za gibalno in senzorno ovirane osebe:

DA

2. Izvedene izboljšave za boljšo fizično dostopnost do kulturne dediščine v letu 2011		
	Opis izboljšave	Financer (MK, lokalna skupnost, drugo)
Dostopnost za senzorno ovirane	informacijska 'tabla' na vratih muzeja je zapisana v brailovi pisavi; prilagojena muzejska besedila in 3D replike na stalni razstavi Rudolf Cvetko (Metelkova)	MK
Ukrepi za varnost obiskovalcev	komunikacijske poti v muzeju smo opremili s talnimi progami; na ročaje ob stopnicah smo namestili opozorilne žebličke	MK
Drugo		lastna
<p>Ali ste imeli v letu 2011 del programa prilagojen senzorno in gibalno oviranim osebam ? <i>(na kratko opišite naslov programa oz. razstave in prilagoditev)</i></p> <p>Na stalni postavitvi študijskih zbirk na Metelkovi smo s pomočjo strokovnjakov Zavoda za slepo in slabovidno mladino dopolnili razstavo, ki govori o prvem slovenskem olimpijcu Rudolfu Cvetku (v letu 2012 smo s tem obeležili 100 obletnico njegove srebrne medalje). Razstavna besedila so zapisana v brailici, obiskovalci lahko otipajo 3D modele muzealij.</p>		

3. Število dni poslovanja (odprtost) muzejev	365 dni (muzej na Blejskem gradu) 361 dni (NMS – Prešernova) 360 dni (grad Snežnik) 306 dni (NMS – Metelkova)
---	--

4.a Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2012 Prešernova					
Vrsta vstopnice	Cena vstopnice (v €)	Število izdanih vstopnic			Dohodek od prodanih vstopnic
		Obiskovalci iz Slovenije	Obiskovalci iz tujine	SKUPAJ	
<i>izdana brezplačna vstopnica</i>	0				0
posamična	0	1969	929	2.898	0
kombinirana s PMS	0	11.937	1.221	13.158	0
šolska skupina	0	89	0	89	0
otroška delavnica	0	101	0	101	0
			SKUPAJ	16.246	0
odrasli	3,00	159	1.336	1.495	4.485,00
upokojenci	2,50	225	329	554	1.385,00
študentje, otroci, dijaki	2,50	207	311	518	1.295,00
družinska	6,00	54	28	82	492,00
skupina 10+	2,50	74	169	243	607,50
URBANA	1,50	0	311	311	466,50
odrasli (kombinirana s PMS)	2,50	206	777	983	2.457,50
upokojenci (kombinirana s PMS)	2,00	34	143	177	353,40
študentje, otroci, dijaki (kombinirana s PMS)	2,00	223	307	530	1.060,00
družinska (kombinirana s PMS)	5,00	195	63	258	1.290,00
skupina 10+ (kombinirana s PMS)	2,00	14	35	49	98,00
šolska skupina	2,50	342	64	406	1.015,00
šolska skupina (komb. s PMS)	1,50	737	26	763	1.144,50
šolska skupina z vodstvom	3,20	726	0	726	2.323,20
*vodstvo za šolske skupine	0,70			1213	849,10
šolska skupina Hrušica	2,00	136	0	136	272,00
*vodstvo skupin 15-	15,00 (pavšal)			5	75,00
*vodstvo skupin 15+	1,00 /os			110	110,00
otroška delavnica 120 min	3,50	2.896	0	2.896	10.136,00
otroška delavnica 60 min	2,50	477	0	477	1.192,50
viteška delavnica	5,20	294	0	294	1.528,00
*rojstni dan (pon-sob) pavšalna cena	55 56 (od 27.8.)			56 38	3.080,00 2.470,00
*rojstni dan (nedelja) pavšalna cena	80 90 (od 27.8.)			11 8	880,00 720,00
SKUPAJ				28.256	39.785,20

Ocenjeno število vseh obiskovalcev, ki niso prejeli vstopnice (npr.: odprtja razstav...)	1.500
Število vseh obiskovalcev na lokaciji	46.002

4.b Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2012 Metelkova					
Vrsta vstopnice	Cena vstopnice (v €)	Število izdanih vstopnic			Dohodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije	Obiskovalci iz tujine	SKUPAJ	
<i>izdana brezplačna vstopnica</i>	0,00	5.003	247	5.250	0,00
Odrasli	3,00	295	87	382	1.080,00
Upokojenci	2,50	243	54	297	741,25
Študentje, otroci, dijaki	2,50	82	79	161	402,50
Družinska	6,00	53	5	58	348,00
Skupina nad 10	2,50	39		39	97,50
Šolska skupina	2,50	52		52	130,00
Šolska skupina z vodstvom	3,20	267		267	854,40
Vodstvo za šolske skupine	0,70	60		60	42,00
Vodstvo skupin 16 in več	1,00	42		42	42,00
Vodstvo skupin 15 in manj	15,00	5		5	75,00
Otroške delavnice Muzejanke	5,20	40		40	208,00
Otroška delavnica 120 min	3,50	9		9	31,50
Otroška delavnica 60 min	2,50	12		12	30,00
Otroške delavnice brezplačne	0,00	26		26	0,00
Predavanje	0,00	70		70	0,00
Tiskovna konferenca	0,00	73		73	0,00
Konferenca, simpozij, seja	0,00	190		190	0,00
Otvoritev	0,00	438		438	0,00
TIC (Turistična Urbana)	1,50	41		41	61,50
Kombinirana vstopnica Metelkova/Prešernova	5,00	1		1	5,00
SKUPAJ		6.916	490	7.651	4.148,65

Ocenjeno število vseh obiskovalcev, ki niso prejeli vstopnice (npr.: odprtja razstav...)	771
Število vseh obiskovalcev na lokaciji	8.422

4c. Evidenca obiskovalcev javnega zavoda v letu 2012:					
Grad Snežnik					
Vrsta vstopnice	Cena vstopnice (v €)	Število izdanih vstopnic			Dohodek od prodanih vstopnic (v €)
		Obiskovalci iz Slovenije	Obiskovalci iz tujine	SKUPAJ	
<i>izdana brezplačna vstopnica</i>	0,00	1.014	55	1.069	
Odrasli	4,00	1.797	532	2.329	9.316
Upokojenci	3,00	836	312	1.148	3.444
Študentje, otroci, dijaki	3,00	219	176	395	1.185
Družinska	8,00	452	164	616	4.928
Skupina nad 10 odrasli	3,50	1.290	138	1.428	4.997
Skupina nad 10 upokojenci, dijaki in študentje	2,50	5.271	228	5.499	13.747
Kupujmo.si		89	0	89	0
SKUPAJ		10.968	1.605	12.573	37.617

Ocenjeno število vseh obiskovalcev gradu Snežnik, ki niso prejeli vstopnice:	Obiskovalci prirediteljev
SKUPAJ	5.638
Skupno celoletno število obiskovalcev gradu Snežnik:	18.211

4.d Evidenca obiskovalcev muzejske razstave na Blejskem gradu					
Vrsta vstopnice	Cena vstopnice (v €)	Število izdanih vstopnic			Dohodek vstopnic (v €)*
		Obiskovalci iz Slovenije	Obiskovalci iz tujine	SKUPAJ	
<i>brezplačna vstopnica</i>				28.768	
				226.426	
SKUPAJ				255.194	

*vstopnino pobira Zavod za kulturo Bled; po pogodbi 19/6/06, 8. člen, pripada muzeju 15%

4.e Evidenca obiskovalcev gradu Bogenšperk	Obiskovalci gradu	Obiskovalci prirediteljev on poročnih protokolov
SKUPAJ		

* ocenjeno število

4.d ŠTEVILO UPORABNIKOV DIGITALNIH VSEBIN NA SPLETU

74.477

E. DEJAVNOST SPECIALNE KNJIŽNICE ZA KULTURNO DEDIŠČINO

Število enot knjižničnega gradiva v specialni knjižnici (do 31.12.2012)	215.700
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega z nakupom v letu 2012	142
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega kot darilo	702
Število enot knjižničnega gradiva pridobljenega z izmenjavo v letu 2011	423
SKUPAJ	216.967
Število strokovnih delavcev v knjižnici	6
Število zunanjih uporabnikov v knjižnici	6.281
Dostopnost do elektronskih publikacij	da
Površina prostorov, ki so namenjeni specialni knjižnici	1.583 m ²
Višina sredstev državnega proračuna porabljenih za nakup knjižničnega gradiva	13.895

F. DRUGI DOGODKI V JAVNEM ZAVODU – dodatni programi za popularizacijo

naslov	organizator, izvajalec, število udeležencev	Prihodek iz tega naslova
1. Seminarji, posvetovanja, strokovna srečanja		
Združenje ICOMOS/SI	ZVKDS, 15 oseb	brezpl.
Simpozij Egypt – Austria	190 oseb	brezpl.
Predstavitve knjige Pozdrav s Sv.Višarij	73 oseb	brezpl.
Simpozij ob 100- letnici medalje Rudolfa Cvetka	NMS, Sabljaška zveza Slovenije, Olimpijski komite Slovenije, Vojaški muzej, 75 oseb	brezpl.
BEST Tekmovanje inženirjev 2011 – MacGyver 3.0. (1.–2.3.2011)	Društvo BEST Ljubljana (200 udeležencev)	600
Predavanje (5.4.2011)	OrCa d.o.o. (20 udeležencev)	80
BDTN (BEST dnevi tehnike in naravoslovja) (20.4.2011)	Društvo BEST Ljubljana (100 udeležencev)	200
Tiskovna konferenca – predstavitev zavoda AIPA (8.6.2011)	INTERCOR d.o.o. (20 udeležencev)	80
Konferenca »Znaš, nauči drugega – Predstavitev sodelovanja nevladne organizacije z gospodarstvom in koncepta prostovoljnega učenja računalništva starejših v dvoje« (15.9.2011)	Univerza za tretje življenjsko obdobje (20 udeležencev)	120
Strokovni posvet "Zgradbe, energije, okolje 2011" (29.9.2011)	Kubus inženiring d.o.o. (100 udeležencev)	700
Tiskovna konferenca (25.10.2011)	Mladinski svet Slovenije (10 udeležencev)	80
Ustanovna skupščina zavoda (6.12.2011)	Zavof IPF (20 udeležencev)	160
Ustanovna skupščina zavoda (21.12.2011)	Zavof AIPA (20 udeležencev)	160
2. Prirejanje razstav za zunanje naročnike		
	Banka Slovenije	
Razstava modne oblikovalke Mojce Beseničar	Mojca Beseničar, 200 oseb	brezpl.
Razstava Rajski vrtovi pod Snežnikom, GS*		

Razstava Lovec in pes, GS	ZIPL, Forum Lov, 922 oseb	brezpl.
Razstava likovnih in tehniških del 2011/12, GS	OŠ heroja J. Hribarja, 1972 oseb	brezpl.
Razstava Odstrti vizir, Darja Štefančič, GS	Zavod grad Snežnik, 2702 oseb	112,80
Razstava Vajkard V. Prihodnost soobstoja, GS	KD Rak, 2349 oseb	brezpl.
Razstava Začarani grad, Borut Kraševac, GS	Zavod grad Snežnik, 2631 oseb	57,60
Razstava Notranji pogled, Karmen Bajec, GS	Zavod grad Snežnik, 1207 oseb	166,80
• Grad Snežnik		
Literarni večer z Vanjo Strle in Ladom Jakšo (25.2.2011)	Zavod grad Snežnik (50 udeležencev)	158 (efektivni stroški)
Kulturni večer z Gojmirjem Lešnjakom - Gojcem (20.5.2011)	Zavod grad Snežnik (75 udeležencev)	129 (efektivni stroški)
Solopevski večer: koncert študentov solo petja (11.6.2011)	Študentje UGPU Dunaj in AG Ljubljana (50 udeležencev)	/
Čas je: koncert Bogdane Herman in Jureta Torija (23.9.2011)	Društvo ljubiteljev gradu Snežnik in Zavod grad Snežnik (40 udeležencev)	/
Literarni večer z Andrejem Rozmanom Rozo (11.11.2011)	Zavod grad Snežnik (80 udeležencev)	104 (efektivni stroški)
Tradicionalni božično-novoletni koncert klasične glasbe (17.12.2011)	Društvo ljubiteljev gradu Snežnik, JSKD Cerknica, Kulturno društvo Notranjska in Zavod grad Snežnik (95 udeležencev)	/
Snemanje TV oglasa (12.8.2011)	Bas production d.o.o. (snemalna ekipa)	700
72 civilnih poročnih obredov na gradu Snežnik (od tega 26-krat najem grajskih prostorov za pogostitev po porokah na gradu)	Različne fizične osebe (okoli 3.600 obiskovalcev)	2.520
Sprejem poslovnih partnerjev	Abakus plus, Kranj (50 udeležencev)	70

3. Organizacija prireditev, ki niso vezane na osnovno dejavnost		
Izobraževanje	QATAR AIRWAYS; 25 oseb	200
Izredne seje skupščine	Zavod AIPA, 60 oseb	160
Izredne seje skupščine	Zavod IPF, 65 oseb	160
Strokovni posvet Zgradbe, energija in okolje 2012	KUBUS INŽENIRING d.o.o.,	250
Seja skupščine	ZAVOD IPF, 35 oseb	160
Seja skupščine	Zavod AIPA, 45 oseb	160
Okrogla miza in predstava	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, 100 oseb	160
Gala večerja	Krka d.d., 150 oseb	2.300
Gala večerja	Banka Slovenije, 150 oseb	2.300
Koncert stare glasbe ZEFIRO TORNA	ARS RAMOVŠ zavod za umetnost, marketing, promocijo in investiranje	brezpl.
Podelitev nagrad Literarnega natečaja	Dijaški.net, 40 oseb	brezpl.
Literarni večer z Deso Muck, GS	Zavod grad Snežnik, 80 oseb	brezpl.
Koncert za zemljo, Shirlie Roden, GS	Nataša Kogoj s.p., 35 oseb	70,00
Koncert Pesmi travnikov, GS	PD Krsnice, 125 oseb	brezpl.
Zapikov festival, Gledališče kot šola in šala, GS	Društvo Zapik, 130 oseb	brezpl.
Koncert Juana Vasleta, GS	Zavod grad Snežnik, 75 oseb	93,60
Literarni večer s Cirilom Zlobcem, GS	Zavod grad Snežnik, 60 oseb	158,40
Koncert klasične glasbe, Anemarija Štefančič, GS	Društvo ljubiteljev gradu Snežnik	brezpl.
Najemi prostorov za postrežbo ob porokah, v prostorih Gradu Snežnik	21 najemov, fizične osebe, 1050 oseb	1.960,00

2. Posebni del – poročilo o doseženih ciljih in rezultatih

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Narodni muzej Slovenije (Uradni list RS, št. 60/2003, 37/2008 in 10/2009),
- Zakon o zavodih /ZZ/Ur.l. RS, št. 12/1991, Ur.l. RS, št. [45/1994](#) Odl.US: U-I-104/92, [8/1996](#), [18/1998](#) Odl.US: U-I-34/94, [36/2000](#)-ZPDZC, [127/2006](#)-ZJZP
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/Ur.l. RS, št. [96/2002](#), Ur.l. RS, št. [123/2006](#)-ZFO-1, [7/2007](#) Odl.US: U-I-35/04-11, [53/2007](#), [65/2007](#) Odl.US: U-I-276/05-11, [77/2007](#)-UPB1, [56/2008](#), [94/2009](#) Odl.US: U-I-278/07-17, [4/2010](#), [20/2011](#), [100/2011](#) Odl.US: U-I-210/10-10
- Zakon o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ Ur.l. RS, št. [16/2008](#) Ur.l. RS, št. [123/2008](#), [8/2011](#), [30/2011](#) Odl.US: U-I-297/08-19, 90/2012,
- Zakon o računovodstvu /ZR/Ur.l. RS, št. [23/1999](#), Ur.l. RS, št. [30/2002](#)-ZJF-C, 114/2006 ZUE
- Zakon o javnih finančah /ZJF/Ur.l. RS, št. [79/1999](#), Ur.l. RS, št. [124/2000](#), [79/2001](#), [30/2002](#), [56/2002](#)-ZJU, [110/2002](#)-ZDT-B, [127/2006](#)-ZJZP, [14/2007](#)-ZSPDPO, [109/2008](#), [49/2009](#), [38/2010](#)-ZUKN, [107/2010](#), [11/2011](#)-UPB4, [110/2011](#)-ZDIU12

2. Dolgoročni cilji posrednega uporabnika, ki izhajajo iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oz. področnih strategij in nacionalnih programov;

- Ažuren vnos muzealij v elektronske baze podatkov (odprava zaostankov) ter digitalizacija muzealij. Dostopnost do informacij o muzealijah, razstavah in publikacijah preko spletnega portala NMS.
- Dopolnitve stalnih muzejskih razstav na Prešernovi in Metelkovi ter postavitve na Blejskem gradu. Skrb za grad Snežnik kot celote, oblikovanje celovite ponudbe gradu.
- Izpopolnjevanje matičnih zbirk v skladu z zbiralno politiko in obenem tudi reševanje premične kulturne dediščine, še zlasti z znano provenienco.
- Realizacija odmevnih občasnih domačih in gostujočih razstav, dopoljenih z inventivnimi obrazstavnimi programi.
- Izdaja strokovnih publikacij, s katerimi domači in tuji strokovni javnosti predstavljamo premično kulturno dediščino s slovenskega prostora (Argo, Situla, Katalogi in monografije ter Viri).
- Izvajanje strokovne matičnosti za muzejsko dejavnost; neposredno in v okviru Službe za premično dediščino in muzeje.
- Popolna prenova muzejske palače in postavitve nove stalne razstave na Prešernovi.

3. Letni cilji posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela - kratek povzetek letnih ciljev iz programa dela

Ker se financiranje programa vsebinsko prilagaja je pri II. sklopu aktivnosti naštevamo le bistvene vsebine iz tega sklopa:

- . najpomembnejši razstveni projekt leta, ki se je začel že z letom 2011, je bila velika razstava *Vitez, dama in zmaj*, ki smo jo odprli 12. Decembra in ob njej izvedli vse načrtovane aktivnosti;
- . nadaljevali smo z dopolnjevanjem nedokončanih delov oglednih depojev na Metelkovi in zbirko Rudolfa Cvetka opremili tako, da je prilagojena potrebam slepih in slabovidnih oseb;
- . na Metelkovi smo odprli razstavo DEKOR, Umetnost iz tovarne in natisnili katalog;
- . na publicističnem področju sta izšla dva zvezka muzejskega časopisa ARGO, nova publikacija iz serije Viri in zloženke, ki so namenjene boljšemu poznavanju študijskih zbirk na Metelkovi in z njimi povezane ustvarjalne delavnice za otroke.

4. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upošteva je fizične, finančne in opisne kazalce, določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti.

V letu 2012 je Narodni muzej Slovenije dosegel vse svoje cilje oziroma izvedel vse načrtovane naloge.

RAZSTAVNI PROJEKTI

V letu 2012 je bila zaključena razstava **LIRIČNO–BIZARNO–DVOUMNO. Evropska manieristična grafika**. Pri načrtovanem projektu smo si zastavili dva cilja: najširšo javnost seznaniti s slogovnim obdobjem, ki je v slovenskem prostoru še skoraj povsem neznano, poleg tega pa predstaviti takratno umetniško grafično produkcijo v njenem najvišjem in najkvalitetnejšem segmentu. Pri nas je bil to prvi celovit in vsestranski likovni oris tega slogovnega obdobja. Kot novost smo na razstavi, v vodniku po razstavi in na informativnih plakatih uvedli video-predstavitev razstave in izbranih eksponatov, obiskovalcem dostopno s pomočjo sodobnih mobilnih telefonov in QR kod. V postnem času smo razstavo strnili v poseben prikaz flamske grafične šole z naslovom **ECCE HOMO**. Posneto gradivo je po končani razstavi na voljo na spletni strani muzeja, kjer je doživelo že 2.124 obiskov.

V letu 2012 so se nadaljevale intenzivne priprave za razstavo **VITEZ DAMA IN ZMAJ, Viteštvo na Slovenskem**, ki je bila uspešno in slovesno odprta 21. 12. Avtorja sta poleg intenzivnega študija gradiva skupaj z zunanji sodelavci pripravila projektno nalogo, ki je bila osnova za tekoče delo. Izdelan je bil izvedbeni načrt postavitve in pripravljen katalog, kamor so svoja besedila prispevali številni tuji in domači avtorji. Pri delu za razstavo je bilo vključeno veliko število delavcev muzeja, ki so poleg tega, da so pripomogli v okviru svojih rednih delovnih obveznosti z veliko predanosti prevzeli tudi kopico drugih obveznosti, za katere bi morali sicer plačevati zunanje izvajalce. Ob razstavi je bila natisnjena publikacija v dveh obsežnih zvezkih: zbornikom s strokovnimi članki in katalogom razstavljenih predmetov.

OBČASNE RAZSTAVE

Občasna razstava **UMETNOST IZ TOVARNE – keramika DEKOR**, je bila postavljena v sklopu mednarodnega projekta Unicum in predstavila izdelke ljubljanskega proizvajalca dekorativne keramike Dekor. Njihovi izdelki, tipičen odraz takratnega okusa in standarda kupcev so bili prisotni tako rekoč v vsakem slovenskem domu. Ob razstavi je izšel katalog z gradivom in strokovnimi prispevki več avtorjev.

7.00 BRITJE je bila razstava, ki jo je pripravil naš konzervator, predan zbiralec vsega, kar je povezano z britje oziroma nego moške brade. Z razstavo smo želeli opozoriti na pomen zasebnega zbirateljstva, ki je pomemben člen v verigi ohranjanja premične kulturne dediščine. Da smo razmišljali v pravi smeri dokazuje dober obisk razstave, ob kateri je izšel tudi oblikovano zanimiv katalog s fotografijami predmetov v naravni velikosti.

Narodni muzej je bil dejavno vključen v praznovanje 550.-letnice ljubljanske nadškofije, kar smo v stavbi na Prešernovi obeležili z razstavo **Ljubljanska škofija 550 let**.

V preddverju muzejske palače na Prešernovi in v knjižnici se je zvrstilo več razstav iz niza **VITRINA MESECA**. V letu 2012 jih je bilo 8 in so predstavile več svežih muzejih vsebin. Ločeno od teh si je bilo že v preddverju moč ogledati dokumentarni film o izdelovanju svinčenih želodov za pračo in prikazom streljanja s pračo, ob njem pa je bilo razstavljenih poleg polizdelkov in novih želodov tudi nekaj originalnih primerkov iz naše zbirke – naslov **PRAČA NI IGRAČA**.

GOSTOVANJE V TUJINI

»**LJUBLJANICA – A RIVER AND ITS PAST**« v Armémuseum, Stockholm, smo realizirali (25. 5. 2011-8. 1. 2012), razstava je imela ok. 50.000 obiskovalcev in imela odličen odziv v švedski javnosti. Med gosti je bilo poleg običajne muzejske publiko tudi veliko Slovencev, ki živijo na Švedskem in so gostovanje Narodnega muzeja Slovenije sprejeli še s posebnim navdušenjem.

GOSTOVANJA DRUGIH MUZEJSKIH INSTITUCIJ

SODOBNO FINSKO STEKLO 2005-2010 je bila razstava, ki jo je kot prvo v nizu evropske turneje, pripravil Finski muzej stekla iz mesta Riihimäki. Na ogled je bilo 192 primerkov dekorativnih in uporabnih predmetov, ki so jih oblikovali najbolj znani finski industrijski oblikovalci in likovni umetniki. Ob tej razstavi se lahko pohvalimo, da sta mlada slovenska študenta arhitekture za postavitev razstave v atriju muzeja na Prešernovi prejela posebno stanovsko nagrado.

POLJSKE GLEDALIŠKE LUTKE iz Arheološkega in etnografskega muzeja iz Lodza so bile na ogled v atriju palače na Prešernovi. Že velik obisk na odprtju razstave je potrdil 'ad hoc' odločitev za sodelovanje z ljubljanskim Miniteatrom in predstavitev te atraktivne razstave še pred njenim gostovanjem v Mariboru, kjer je bil del sklopa dogodkov EPK.

AFTERMATH, CHANGING CULTURAL LANDSCAPE je bila mednarodna fotografska razstava, ki je potekala v okviru festivala **Fotonični trenutki**. Prepričani smo, da s tovrstnim sodelovanjem širimo krog svojih obiskovalcev in potencialnih projektnih partnerjev.

Na koncu omenjamo še 3 razstave, ki so jih posredovali slovenski muzeji. 2 razstavi sta bili del **23. Bienala industrijskega oblikovanja: MESTO PRIPOVEDUJE** in **SLOVENIJA IN TEHNIČNA DEDIŠČINA EVROPE** in nam jih je posredoval Muzej za arhitekturo in oblikovanje.

Zelo dober odziv pa sta doživeli razstavi **PRIPOVEDOVANJE KERAMIKE**, ki je javnosti pokazala bogato zbirko posodja iz 18. Stoletja, ki ga hrani Pokrajinski muzej Koper in skrbno zasnovana ter zelo domiselno oblikovana razstava **TŪ MO, Slovanska poselitev Evrope** iz Pokrajinskega muzeja iz Murske Sobote. Tovrstna gostovanja so pomembna zaradi več vidikov, med katerimi je temeljni omogočiti zainteresirani javnost videti kakovostne izdelke slovenskih pokrajinskih muzejev v Nacionalnem muzeju in na ta način dati iskreno priznanje in spodbudo kolegom, ki jih pripravljajo.

STALNE RAZSTAVE.

Oddelek za zgodovino in uporabno umetnost je na več mestih dopolnil postavitev **Študijske zbirke uporabne umetnosti** na Metelkovi. Največ novosti je na delu, ki govori o Rudolfu Cvetku, prvi olimpijski medalji, ki jo je osvojil Slovenec. Ker smo v letu 2012 obeležili 100 letnico te medalje smo prikaz še dopolnili s prilagoditvami na slepe in slabovidne obiskovalce.

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAM

Pedagoški program je v Narodnem muzeju nedvomno dejavnost, ki se najhitreje razvija. Statistični podatki povedo, da je te programe v letu 2012 obiskalo 6.748 otrok, kar je za 513 ali 8% več kot leto poprej. Zato so v prvi vrsti zaslužne sodelavke, ki ga oblikujejo in vodijo, zelo pomembna pa je tudi promocija te za marsikoga še vedno neznane muzejske ponudbe. Zato smo tudi v letu 2012 iz lastnih sredstev natisnili knjižico **Pedagoški programi Narodnega muzeja Slovenije**, ki je postala nepogrešljiv spremljevalec tistih pedagoških delavcev, ki s svojimi učenci redno prihajajo v naš muzej. NMS je v letu 2012 sodeloval na Kulturnem bazarju, na Čarobnem dnevu v Arboretumu Volčji potok, pri poletnih delavnicah Mestne zveze prijateljev mladine Ljubljana, na Otroškem bazarju, na Koliščarskem dnevu na Igu, na Festivalu za tretje življenjsko obdobje, Dnevh evropske kulturne dediščine, na prireditvah v okviru Tedna otroka in ob treh muzejskih praznikih: 8. februarju, Dolgi noči muzejev, 191. Rojstnem dnevu NMS in 3. decembru. V letu 2011 zasnovane in zastavljene predstavitve posameznih zbirk in reprezentativnih muzealij v obliki dveh zloženek stalne razstave Zgodovinske in umetnostne zbirke ter dejavnosti za otroke in mladino **Muzejanke** (redne, mesečne in po dogovoru; do marca 2012). V letu 2012 realizirano:
- **Zbirka devocionalij, Muzejanke/ Breverl;**
- **Zbirka keramike, Muzejanke/ Figurine Kitajcev.**

PEDAGOŠKI IN ANDRAGOŠKI PROGRAMI

Opažamo, da se zelo povečuje zanimanje za ustvarjalne delavnice in interaktivna vodstva po razstavah (303 izvedbe, 6.672 obiskovalcev), medtem ko ostaja zanimanje za klasična vodstva bolj ali manj nespremenjeno (79 izvedb, 1.918 obiskovalcev).

Pri andragoškem programu velja izpostaviti poleg vrste strokovnih in poljudnih predavanj in vodstev niz tematskih predavanj **Prvi torek v mesecu**, ki jih predano vodi dr. Maja Lozar Štamcar. V letu 2012 smo pričeli tudi za organiziranimi vodstvi na lokaciji **Hrušica – AD PIRUM**.

PROJEKTI, FINANCIRANI IN SOFINANCIRANI IZ SREDSTEV EU

PROJEKT »PARSJAD — ARHEOLOŠKI PARKI SEVERNEGA JADRANA«

Delovni sklop 3.1.

- . delo na spletnem priročniku "**didAlab**";
- . zasnova posameznih zavihkov in postavitev končne strukture strani;
- . priprava vsebin;
- . dodajanje vsebin (tekstovne in slikovne datoteke) ter uredniško delo.

Informativne in didaktične **table** na arheološki poti v okviru arheološkega parka Ad Pirum (Hrušica pri Podkraju):

- . izdelava tehničnih specifikacij tabel in določitev lokacije tabel (s tem povezana evalvacija oblike in lokacije tabel);
- . izbor vsebin za table (zbiranje in priprava tekstovnih in slikovnih vsebin);
- . priprava zasnove za didaktične table.

Delovni sklop 3.4.

Delo na **informacijskem kiosku**:

- . nameščanje tekstovnih, slikovnih in video vsebin na informacijski terminal in njegovo spletno verzijo;
- . uredniško delo: priprava, predelava in apliciranje fotografskih in tekstovnih materialov (priprava tekstovnih vsebin);
- . urejanje in apliciranje prevodov.

V letu 2012 je bil pripravljen in zaključen tudi natečaj za izbiro imena maskote (rimskega vojaka) na Hrušici.

VELIKO POZORNOSTI SMO POSVEČALI PROMOCIJI MUZEJA

V letu 2012 smo se trudili za večjo prepoznavnost muzeja in promocijo muzejskih dejavnosti. Narodni muzej Slovenije je poleg stalne razstavne ponudbe poskrbel za promocijo in obisk na skupno 179 javnih prireditvah (148 lastnih in 31 v sodelovanju z drugimi ustanovami): 9 odprtij razstav, 6 dni odprtih vrat, 5 predavanj, prost vstop in redna nedeljska vodstva vsako prvo nedeljo v mesecu, priložnostna javna vodstva (vseh javnih vodstev v letu 2012 je bilo 35) in drugi priložnostni dogodki ob občasnih razstavah, vsakotredenske sobotne doživljajsko-ustvarjalne delavnice Arheozabava in Muzejanke, 6 novinarskih konferenc idr.. Lani smo pričeli tudi z novim programom za odrasle, ki smo ga poimenovali *V družbi s kustosom*, z njim pa želimo muzejsko dejavnost približati obiskovalcem na bolj neposreden način – z neformalnim pogovorom. Do konca leta 2012 smo izvedli 16 srečanj. Povezali smo se tudi z muzeji na Metelkovi in Slovensko Kinoteko in skupaj vsak prvi konec tedna v mesecu pripravimo [FOR]UM. Sobote so namenjene najmlajšim obiskovalcem, ob nedeljah pa se odvija program za odrasle. Natisnili smo vrsto zloženek, največji dosežek pa je nedvomno nov niz ilustriranih knjižic za otroke *Živa iz muzeja*. Ob tem smo se uspeli dogovoriti tudi z revijo National Geographic Junior, kjer imamo redno mesečno rubriko.

Doseženi cilji

Prepoznavnost in ugled Narodnega muzeja Slovenije se postopoma in vztrajno večata. Tudi v letu 2012 je bil opazen porast števila prijateljev muzeja na spletnih družabnih omrežjih.

Še vedno sodelujemo z agencijo Kliping d.o.o., ki za muzej spremlja gesla Narodni muzej Slovenije, grad Snežnik, muzej na Blejskem gradu, arheološki park na Hrušici, neandertalčeva piščal in vaška situla. Skupaj z njihovo pomočjo smo v letu 2012 zabeležili 1031 medijskih objav (od tega je bilo 95 objav z isto vsebino v spletni in tiskani različici). Skoraj 60 % vseh zabeleženih objav je avtorskih. Druge objave so kopije muzejskih promocijskih sporočil ali objav STA. Objave so v veliki večini spisane v pozitivnem duhu. Največje medijske pozornosti so deležni programi predstavljanja kulturne dediščine javnosti: občasne razstave, obrazstavni pedagoško-andragoški programi in dnevi odprtih vrat. Letos je visoko na lestvici tudi Arheološki park Hrušica. To je posledica aktivnega dela na projektu PArSJAd in pedagoških programov, ki smo jih celo poletje izvajali v samem parku. Veliko pozornosti (kar 78 objav) je bil deležen tudi Zlati našivek z Bleda in nova knjižna zbirka Živa iz muzeja, pri kateri smo pričeli sodelovati z mladinskim pisateljem Žigo X. Gombačem.

Največji izziv za leto 2013 ostaja povečanje števila obiskovalcev v NMS- Metelkova, v kar (ob sodelovanju s sosednjimi institucijami in drugimi deležniki) vlagamo tudi največ energije. Uspelo nam je pridobiti tudi sponzorja ob razstavi Vitez, dama in zmaj in sicer podjetje Mediabus, ki nam je ponudil celo leto v uporabo površino mestnega avtobusa, ki bo vabil na razstavo.

Prav tako je potrebno še veliko narediti na popularizaciji programov za odrasle. V družbi s *kustosom* se je sicer prijelo, vendar število obiskovalcev le rahlo raste – obisk je pogosto odvisen predvsem od teme pogovora.

5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela (po potrebi);

Program je bil izveden v celoti, le pri tiskanju ene od publikacij je prišlo do zamude (Viri 11: Zgodovinske in umetnostne zbirke NMS), ki bo izšla v prvem kvartalu tega leta.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let – za tiste kategorije, katerih načrtovanje in uresničevanje spremljamo vsako leto in po isti metodiki;

Primerjava nekaterih segmentov opravljenega strokovnega dela v primerjavi z letoma 2010 in 2011 prikazuje naslednja tabela. Poleg absolutnih vrednosti, so zelo zanimive tudi primerjave indeksov gibanja, ki jih komentiramo v primeru, da se razlikujejo za več kot 20 odstotnih točk:

	2010	2011	2012	Indeks 10/11	Indeks 11/12
Inventariziranih muzealij	4.665	2.433	5.902	52	243
Revizija starega fonda	17.795	1.826	2.107	10	115
Evidentiranje gradiva	4.313	3.175	3.524	73	111
Rač. dokument. vseh muzealij	10.390	2.433	3.309	23	136
Rač. dokumentiranih posnetkov	16.710	17.935	18.767	107	105
Kons.-rest. predmetov	3.361	8.614	2.650	256	31

ŠTEVILO INVENTARIZIRANIH PREDMETOV 243

RAČUNALNIŠKO DOKUMENTIRANO VSEH MUZEALIJI: 136

REVIZIJA STAREGA FONDA: 115

EVIDENTIRANJE GRADIVA: 111

Po oddelkih je intenzivno potekala inventarizacija še neobdelanega gradiva, tudi kot priprava na prihodne razstavne in publicistične projekte. Prav tako so kustosi opravljali revizijo starega fonda, kar je sicer tudi zakonska zahteva (inventura vsaj na 5 let), v letu 2012 pa smo pričeli tudi s pospešenim ocenjevanjem vrednosti muzealij.

KONSERVIRANI/RESTAVRIRANI PREMEDI: 31

V letu 2012 se je izkazalo, da je zelo težko načrtovati dinamiko dela v konservatorski dejavnosti. Med letom smo se približali rešitvi že nekaj let prisotne problematike 'frankovskih oklepov iz Kranja' in se je zato načrtovano število obdelanih predmetov spremenilo. Na delo v oddelku je v veliki meri vplivala tudi zelo zahtevna postavitev občasne razstave *Vitez, dama in zmaj*, pri čemer je stalna bila stalna prisotnost konservatorjev (cca 2 meseca) nepogrešljiva .

DEJAVNOST KNJIŽNICE NMS PRIKAŽUJE NASLEDNJA TABELA:

	2009	2010	2011	2012	Indeks 08/09	Indeks 09/10	Indeks 10/11	Indeks 8-11/12
akcesija	2.046	1.260	2.589	1.267	98	62	205	91
zapisi v COBISS	2.675	1.236	2.086	1.459	86	46	169	73
obiski v COBISS/ OPAC		6.105	7.185	4.663			117	70
revizija	14.849	17.157	16.924	6.309	76	116	99	39
obisk	6.747	6.475	5.507	6.281	108	96	85	100
izposoja	32.537	32.332	28.621	27.978	100	99	86	90

AKCESIJA: 91

. muzej ni dobil dodatnih namenskih sredstev;

ZAPISI V COBISS: 73

. v oobdelavi je historičnogradivo, ki zahteva veliko bolj poglobljeno delo, ki tudi časovno zamudnejše;

OBISKI V COBISS: 70

. težko komentiramo, ker na ta način študija na daljavo muzej nima vpliva;

REVIZIJA: 39

. izpad zaradi bolniške odsotnosti delavca

OBISK: 100

IZPOSOJA: 90

. verjetno posledica digitalizacije in dostopnosti na svetovnem spletu.

OBISK RAZSTAV, PREDAVANJ, PRIREDITEV ZA OTROKE, OBISKOVALCE ODDELKOV IN KNJIŽNICE V STAVBAH NMS NA PREŠERNOVI IN METELKOVI TER NA GRADU SNEŽNIK PRIKAŽUJE NASLEDNJA TABELA:

	2009	2010	2011	2012	Indeks 08/09	Indeks 09/10	Indeks 10/11	Indeks 11/12
Prešernova		24.158	29.000	29.620			120	102
Metelkova		7.563	5.703	8.422			75	148
Andragoška dejavnost		5.271	2.128	1.374			40	65
Pedagoška dejavnost	4.902	8.309	8.533	8.590	95	169	103	100
Grad Snežnik	28.769	21.962	20.275	18.211	76	92	92	90
Blejski grad		209.743	235.038	255.194			112	109
Skupaj brez Bleda	73.712	67.263	65.009	66.217	91	91	97	102
Z Bledom		277.006	300.047	321.411			108	107

Prikazani podatki kažejo, da je imelo delo v primerjavi z letom 2012 bistveno drugačne poudarke. Kustosi so se zelo posvetili kabinetnemu delu in študiju gradiva za prihodnje projekt, že zgoraj pa smo komentirali spremembo pri načrtovanem obsegu konservatorskih in restavratorskih del.. V muzeju se nedvomno tudi poznajo posledice svetovne recesije in finančne krize, kar se kaže na upadu obiska na gradu Snežnik (92). Nas pa veseli, da smo uspeli povečati obiskanost razstav na Metelkovi (148), kar pa je posledica trdega in vztrajnega dela vseh oddelkov muzeja: od kustodiatov in restavratorskega/konservatorskega oddelka, do pedagoške in andragoške službe do službe za stike z javnostjo. Vse boljše so obiskane naše brezplačne prireditve, a po zaslugi pestre razstavne in obrazstavne ponudbe nam je uspelo pri rednem obisku število obiskovalcev celo povečati (102).

7. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oz. župan (op. ni treba, v kolikor ni predpisanih meril) in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika. Priporočljivo je, da si vsak javni zavod za merjenje dosežkov pripravi svoje lastne kazalnike, ki odražajo pogoje delovanja, posebnosti dejavnosti in razmere pri delu;

NMS je posloval gospodarno in je skušal v vse bolj zaostrenih finančnih pogojih kakovostno in v čim večjem obsegu realizirati vse načrtovane naloge. Dela je bilo opravljenega zelo veliko in vsega ni mogoče zajeti zgolj s suhoparnimi številkami v poročilu. Ob začetku leta so zaradi realizacije mednarodnega projekta ParSJad, ki terja zalaganje sredstev in težav Zavoda za kulturo Bled, pri izplačevanju s pogodbo definiranega deleža vstopnine na Blejski grad še vedno pojavljale likvidnostne težave, ki pa so v drugi polovici leta prenehale. Ob varčevanju pri izdatkih je zavod leto zaključil s pozitivnim stanjem, moramo pa tudi na tem mestu zapisati, da je nova stavba na Metelkovi energijsko izjemno zahtevna oziroma potratna ter stalen vir nepredvidenih stroškov, ki nastajajo zaradi okvar in nepravilnosti na stavbi in strojni opremi.

Menimo, da finančno poročilo dokazuje izredno skrbno gospodarjenje z javnimi financami, moramo pa na tem mestu tudi zelo jasno zapisati, da se pri programskem delu nismo mogli držati direktive o prepolovitvi stroškov za študentsko delo. Muzej se že vrsto let trudi povečati delež lastnih prihodkov, pridobljenih s trženjem naše razširjene pedagoške dejavnosti, kot so na primer ustvarjalne delavnice in rojstnodnevne zabave. V javnosti so zdaj postale priljubljene in se je njihovo število močno povečalo, kar pa je imelo poleg povečanega prihodka tudi zelo povečan strošek za delo študentov, ki nam te dejavnosti pomagajo izvajati. Seveda pa muzej za njihovo plačilo ne porablja javnih sredstev ampak gre iz dohodka, ki ga ti študenti pomagajo ustvarjati.

Zanimiv je komentar indeksov, pripravljenih za Finančno poročilo za leto 2012. Komentiramo odstopanja, večja od 10 odstotnih točk: odstopanje plan/realizacija 2012, odstopanje realizacija 11/12.

PRIHODKI

so se glede na leto 2011 ponovno nekoliko zmanjšali (98), so bili pa boljši od predvidenih (103).

SREDSTVA ZA NAKUP OPREME IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE so se zelo zmanjšala, tako glede na leto poprej (43), kakor glede na pričakovano višino (47) in nujno je potrebno opozoriti, da nacionalni muzej za vzdrževanje dveh nacionalno pomembnih muzejskih palač v bodoče potrebuje več denarja.

SREDSTVA ZA PLAČE ZAPOSLENIH, ki jih izplačujejo druga ministrstva: gre za plače zaposlenih na projektu ParSJad, ki so bila načrtovana ob prijavi projekta. V letu 2012 je prišlo do manjših prerazporeditev sredstev med postavkami projekta, zmanjšala (88) so se glede na prejšnje leto in povečala glede na plan (120)

V muzeju poteka mednarodni projekt ParSJad, ki je največji finančni tok predvidel v letu 2012, kar potrjuje indeks 11/12 SREDSTEV ZA PROJEKTE, ki jih namenja Ministrstvo za kmetijstvo (643), so bila pa seveda pravilno načrtovana (98). V letu 2012 so se zaradi varčevanja tudi na projektu zmanjšali izdatki za blago in storitve, primerjalno z letom poprej (79) in glede na načrtovano (42).

Kar na tem mestu komentiramo tudi višino prejetih sredstev iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU: 439 in 169, ki odlikavajo nenadzorovano likvidnostno plimovanje, žal značilno za dotok mednarodnih sredstev.

SREDSTVA ZA JAVNA DELA: 116, 51

V času omejenih možnosti za zaposlovanje novih sodelavcev je pomoč oseb, zaposlenih na programih javnih del, najbolj ekonomičen način reševanja kadrovske primanjkljave. Sredstva, ki jih dobivamo se iz leta v leto drastično manjšajo.

DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE: 111 in 111

Na tem področju se je situacija v muzeju umirila in izkazuje pozitivno rast.

PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV so se povečali 128, tako pri izvajanju javne službe 112, prodanih vstopnicah 120, pridobili smo posel za konservatorsko delavnico 1.151.

Komentar je potreben pri upadu prodaje muzejskih spominkov (83) ker smo se odločili, da čim več artiklov za muzejske trgovine pridobimo s komisijskimi dogovori (183). Smo pa letos v muzejskih trgovinah ustvarili za 182.468 EUR prometa in imeli pri tem 109.058 EUR dobička (pri čemer pa ne upoštevamo sredstev, potrebnih za plačilo dela blagajničark in študentov).

ODHODKI

so manjši kakor leta 2012, (97) in dokaj skladni z načrtovanimi - 103. Enako velja za ODHODKE ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (96, 104) in PLAČE, PRISPEVKE IN DRUGE IZDATKE ZAPOSLENIM (95, 106). Odstotkovno precej več smo dali za dodatek za delo v posebnih pogojih (155, 136), bistveno manj pa za regres (40, 39). Več dajemo za prevoz na delo (110). Še vedno se povečujejo sredstva za nadurno delo (175, 201), ki so posledica povečanega obsega dela in nadomeščanja bolniških izostankov, in tudi znesek ni zanemarljiv (28.159 EUR). Smo pa bistveno zmanjšali sredstva za zaposlene, financirane iz drugih (pretežno lastnih) virov (75), a manj ko smo načrtovali (127).

IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE: 99 in 101 sledijo načrtovanim oziroma potrebi po varčevanju. Do povečanja je prišlo le pri programskih materialnih stroških (113, 120), verjetno na račun velike in zahtevne letne razstave.

ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU: 107, 84

so se nominalno povečali, a so le sledili povečani prodaji, kar je imelo sicer finančno pozitivne posledice.

Pripadnost in zavezanost kolektiva k ureditvi in izboljšanju finančnega stanja zavoda in povišanje sredstev za programske stroške (razstave, publikacije) dokazujejo naslednje številke:

- splošni stroški delovanja 90 (94), so stroški, ki so se v primerjavi z letom 2010 zaradi varčevanja celo znižali kljub velikim podražitvam materialov in storitev na trgu;

- programski materialni stroški – I. sklop so povsem skladni z načrtovanimi (105) in so se tudi znižali zaradi nujnega varčevanja:88;
- programski materialni stroški – II. sklop so bili višji kot leta 2012 (168) in tudi višji od načrtovanih (142) in so nastali kot posledica okrepljenega dela, ki je prejšnja leta stagniralo, pred vsem ko gre za razstavno dejavnost.

Pri postavki ZA PROJEKTE je prišlo do negativnega odstopanja pri porabi 65, 53, kar je bilo posledica likvidnostnih težav, ki so pestile projekt zaradi zelo počasne dinamike refundiranja (zastoj dela pri nacionalnem organu za potrjevanje zahtevkov v prvi polovici leta 2012) in muzej ni imel lastnih sredstev za dodatno zalaganje.

Vse, kar smo izpostavili, je omogočilo, da je muzej poplačal vse svoje tekoče **leto 2012 zaključil s pozitivnim stanjem na transakcijskem računu v višini 22.2258 EUR.**

8. Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora posrednega uporabnika;

Izjava o oceni delovanja sistema notranjega finančnega nadzora je v prilogi na koncu poročila.

9. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;

Zastavljeni cilji so bili v veliki meri doseženi, kasnimo le pri tisku publikacij, kar se dogaja iz leta v leto, a se zamude vse bolj krčijo. Še bolj se bo potrebno posvetiti realnemu planiranju aktivnosti in odgovornosti posameznikov pri izvajanju načrtovanega programa.

10. Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialne razmere, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora in podobno.

V letu 2012 je muzej bolj dejavno kot doslej pričel v organizaciji Službe za premično dediščino in muzeje (ki deluje na podlagi odločbe MIZŠK v sklopu NMS) sodelovati pri izobraževanju oziroma usposabljanju muzejskih delavcev za učinkovito delo in vodenje muzejev. Poleg tega, da smo skupaj z Muzejem za novejšo zgodovino Celje pomladi in jeseni organizirali tečaj za prijavljene kandidate za opravljanje strokovnega izpita za kustosa, smo prav tako v dveh sklopih v multimedijški dvorani muzeja na Metelkovi svojim kolegom iz slovenskih muzejev ponudili niz 13 izredno dobro obiskanih brezplačnih seminarjev, na katerih smo v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki govorili o pomembnih dokumentih za muzeje (Akt o sistemizaciji, Strateški načrt, Načrt integritete...), pa tudi o problematiki, s kateri se srečujemo pri svojem delu (npr. mobing na delovnem mestu). Podroben seznam je objavljen v obrazcu III.sklopa: F.1. Seminarji, posvetovanja, strokovna srečanja.

Veliko pozornosti je bilo še vedno posvečene prepoznavnosti in povečanju obiska muzejske stavbe na Metelkovi. Poleg odličnih stalnih razstav so k temu prispevale tudi privlačne občasne razstave in na novo vzpostavljen obrazstavni pedagoški program tudi na tej lokaciji. Kakor smo pričakovali, je muzejska ploščad res bolj zaživela s prihodom tretjega muzeja, Muzeja za sodobno umetnost. Povezali smo se tudi s SEM in Slovensko kinoteko in skupaj osnovali 4M – projekt skupnih aktivnosti štirih muzejev, ki trenutno obsega skupno promocijo aktivnosti na 1. nedeljo v mesecu, v kratkem pa bomo uresničili željo po skupni vstopnici. S štirimi ljubljanskimi muzeji (Mestni muzej, Slovenski etnografski muzej, Mednarodni grafični likovni center, Muzej za arhitekturo in oblikovanje) smo jeseni 2011 izvedli tržno raziskavo, katere rezultati so pokazali, da je NMS najbolj prepoznaven ljubljanski muzej, da pa ljudje ne vedo dovolj o naših zbirkah, razstavah in ostali programski ponudbi muzeja. Razstavi na Blejskem gradu in gradu Snežnik nedvomno storita veliko za promocijo slovenske kulturne dediščine ter muzejstva, saj muzejska dejavnost bistveno obogati kulturno ponudbo kraja. V letu 2012 smo uspešno natisnili tudi prvi zvezek knjižnega niza *Živa iz muzeja (Živa in PraBled)*, napisani in narisani v obliki, ki je blizu otrokom, naši sicer najštevilčnejši publiki. Tik pred izidom je tudi že druga zgodba *Živa, vitez in zmaj*, kjer se Živa sreča z Gašperjem Lamabergerjem.

Grad Snežnik, kjer je prav tako stalna razstava, postaja tudi kulturno središče Loške doline z živahnim dogajanjem (konerti, občasne razstave), zato si prizadevamo še okrepiti stike s krajevnim zavodom za kulturo in turizem.

V funkciji reševanja, predstavljanja in promocije kulturne dediščine se je NMS vključil tudi v čezmejni projekt priprave pedagoških aktivnosti na *in situ* spomenikih iz rimskega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum, še zlasti na Hrušici, kjer ima NMS manjšo muzejsko zbirko.

11. Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in investicijskih vlaganj

Zaključenih investicijskih vlaganj ni bilo, ob koncu leta je muzej zaključil z montažo in zagonom klimatske naprave na Metelkovi. Tudi sicer so vse leto potekale aktivnosti za odpravo gradbenih napak na Metelkovi, od katerih pa jih je bila pretežna večina še pokrita z garancijami.

Ob močnih jesenskih nalivih je v palači na Prešernovi prišlo do katastrofalnega zamakanja pohodne žlote med strehama stavbe in prekritja atrija. Očitno gre za staro tehnološko napako, ko vertikalni žlebovi ne zmorejo odvesti vse deževnice, ki jo zberejo strehe. Zamakalo je gotovo že dolga leta (pred leti je bil obnovljen parket v nekaj sobah na mansardi, ni bil pa odstranjen vzrok zato, da je parket odstopil). Muzej je s pomočjo ZVKD in RC pridobil ustrezna mnenja in smernice ter že v programu dela za 2013 priložil nujne predračune za sanacijo. Trenutno je najbolj ogrožen del prekrit s provizoričnim zaščitnim nadstreškom, zaščiten pa je tudi najbolj prizadet hodnika in stopnišča v 1. nadstropje.

Pri kadrovanju lahko trdimo, da se struktura zaposlenih ni bistveno spreminjala, delavec, ki se je upokojil na Oddelku za arheologijo je bil nadomeščen z novim sodelavcem, ki je že sodeloval z muzejem. Dodatnega sodelavca smo s pomočjo namenskih sredstev zaposlili le na projektu ParSJad. Na soglasja čakamo za nadomestilo za delavca, ki se bo upokojil in za zaposlitev blagajničarke za delo, ki so ga sicer opravljali študenti. Prav študentsko delo je tisto, s katerim smo imeli največ težav. V muzeju zaradi neustrezne kadrovske zasedbe mest, ki jih plačuje MIZKŠ študenti opravljajo več nepogrešljivih del: so muzejski informatorji, receptorji, animatorji na muzejskih ustvarjalnih delavnicah in pomagajo pri težjih fizičnih delih pri prevozi opreme in postavljanjih razstav. Zato nas je administrativna prepoved njihovega dela, ko smo sredi leta izvedli, da lahko porabimo le polovico vsote, porabljene leto poprej, zelo prizadela in upamo, da nas bo ministrstvo tega nesmisla kmalu odrešilo, saj so vse rešitve, ki se jih moramo zdaj poslužiti, da dejavnost ne bi trpela, bistveno dražje.

V letu 2012 se je v muzeju tudi zelo povečalo število prostovoljcev (na 11). Delimo jih na dve skupini, razlikujeta se po tem, da tistim, ki za to zaprosijo, po enem letu vključitve omogočamo brezplačno izobraževanje in opravljanje strokovnega izpita.

3. Zaključek

Letno poročilo o delu Narodnega muzeja v letu 2012 je obravnaval in sprejel svet javnega zavoda na svoji redni seji 23. 2. 2013.

Pripravljeno je bilo 17. 2. 2013 v Ljubljani.

Poročilo so pripravili:

Finančni del:

Marija Jaklič

Dodatek: A, B in C

Miroslav Vute

Splošni in posebni del:

mag. Barbara Ravnik

Podpis direktorja in žig:

V Ljubljani, dne 24. 2. 2013

IZJAVA O OCENI DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

v / na (naziv proračunskega uporabnika)

NARODNI MUZEJ SLOVENIJE

(sedež proračunskega uporabnika, šifra in matična številka)

PREŠERNOVA 20, 1000 LJUBLJANA

Šifra: 37672

Matična številka: 5055482

Podpisana se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v

NARODNEM MUZEJU SLOVENIJE

Oceno podajam na podlagi samoocenitvenega vprašalnika. Posamezni elementi tveganj so definirani s stopnjami od a do d, ki so ovrednotene s točkami: a=5, b=4, c=3, d=2, e=1. Izračunane vrednosti so v izjavi ovrednotene: na celotnem poslovanju 4,50 – 5; na pretežnem delu poslovanja 3,50 – 4,49, na posameznih področjih poslovanja 2,50 – 3,49, še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi 1,50 – 2,49, še ni vzpostavljeno 0 – 1,49.

V

NARODNEM MUZEJU SLOVENIJE

je vzpostavljen(o):

1. primerno kontrolno okolje (predstojnik izbere samo eno od naslednjih možnosti, v označeno polje vpišite X):

a) na celotnem poslovanju,	X (4,61)
b) na pretežnem delu poslovanja,	
c) na posameznih področjih poslovanja,	
d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	

2. upravljanje s tveganji:

2.1. cilji so realni in merljivi, tp. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev (predstojnik izbere samo eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	x (5)
b) na pretežnem delu poslovanja,	

c) na posameznih področjih poslovanja,	
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	
2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi (predstojnik izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	
b) na pretežnem delu poslovanja,	
c) na posameznih področjih poslovanja,	
d) še niso opredeljena, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	x (2,14)
e) še niso opredeljena, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	
3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven (predstojnik izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	
b) na pretežnem delu poslovanja,	X (4,22)
c) na posameznih področjih poslovanja,	
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	
4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja (predstojnik izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	x (4,71)
b) na pretežnem delu poslovanja,	
c) na posameznih področjih poslovanja,	
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	
5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo (predstojnik izbere samo eno od naslednjih možnosti):	
a) na celotnem poslovanju,	
b) na pretežnem delu poslovanja,	x (3,6)
c) na posameznih področjih poslovanja,	
d) še ni vzpostavljen, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	
e) še ni vzpostavljen, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi.	
V letu 2012 (leto, na katerega se Izjava nanaša) sem na področju notranjega nadzora izvedla naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):	
Skladno z načrtovanimi izboljšavami, ki smo jih na tem mestu navedli v preteklem letu so bili pripravljene in sprejeti <ul style="list-style-type: none"> • Načrt integritete in akt o preprečevanju korupcije v NMS, • Pravilnik o ukrepih delodajalca NMS za zaščito delavcev pred spolnim in drugim trpinčenjem na delovnem mestu. 	
Ker se zavedamo, da so interni dokumenti praviloma vzor za pripravo aktov v drugih slovenskih muzejih je zelo pomembno, da te dokumente pripravljamo z največjo možno mero strokovnosti (g. Miro Vute, pomočnik direktorice	

za splošne zadeve) in odgovornostjo. Za leto 2013 nam ostaja na tem področju še velika naloga:

- Pravilnik o upravljanju s tveganji.

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladam v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

Na tem mestu moramo zapisati, da smo se v letu 2012 prvič srečali z neke vrste občutkom nemoči in negotovosti za usodo dejavnosti v prihodnosti. Sredi leta smo bili soočeni z nesmiselnimi administrativnimi ukrepi (omejevanje izplačila avtorskih honorarjev in omejevanje študentskega dela), o katerih ustanovitelj ni omogočil ustvarjalnega dialoga oziroma sprejel razlage, da v muzeju na ta način omogočamo optimalno izvajanje nekaterih (pretežno plačljivih) programskih aktivnosti za najnižjo ceno. Žal za to tveganje ne poznamo ukrepa, da bi se pred njim lahko zavarovali!

Na področju primarnega muzejskega dela bomo skrb usmerili v dejavnosti, ki niso nikoli zaključene in se stalno dopolnjujejo:

- zagotavljanje varnosti razstavljenim muzealijam in prodajnih artiklov: vgradnja dodatnih naprav za tehnično varovanje,
- diskriminacija obiskovalcev (neprimeren dostop gibalno oviranim, kljub dvigalu),
- izguba digitalnih podatkov zaradi neprimerne infrastrukture: posodobitev opreme.

Spremljanje in evidentiranje finančnih aktivnosti:

- občasna usmerjena zunanja finančna revizija (zaključek z rezultati, ki so podlaga za izboljšave).

mag. Barbara Ravnik

Podpis:

Datum podpisa odgovorne osebe:

17. 2. 2013